

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

2

Cum România a devansat Federația Rusă la exporturile moldovenești

3

Facilități fiscale de miliarde de lei. Doar din TVA suma a fost de 2 miliarde de lei

4

Comisia Națională a Pieței Financiare și Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule aduc la cunoștința publicului următoarele.

După două decenii de monitorizare înstituită de către Consiliul Birourilor "Carte Verde" (CoB, Bruxelles), în raport cu Republica Moldova, implicat cu piața de asigurări autohtonă, Asamblarea Generală – organul de conducere al Sistemului Internațional de Asigurări "Carte Verde" –, convocată în data de 24 septembrie 2020, a hotărât "...de a nu prelungi statutul de "monitorizare" a BNAA din R. Moldova". Respectiv, potrivit acestei decizii, BNAA – organizație reprezentativă a companiilor de asigurări emitente de certificate "Carte Verde" – obține statut de membru cu drepturi depline în cadrul SIA "Carte Verde". Organul decizional respectiv, de asemenea, a desemnat-o pe dna Alina Osoianu, director Executiv BNAA, în calitate de co-președinte al Comitetului pentru reglementări interne, CoB.

Apreciind eforturile conjugate ale autorităților moldovenești și participanților profesioniști ai pieței de asigurări în remedierea curenților atestate de-a lungul timpului și, în același timp, sesizând anumite slăbiciuni corporative, Asamblarea Generală susține imperativul implementării neabătute de către asigurătorii locali a cerințelor prudențiale – în sensul siguranței financiare a entităților și în beneficiul asiguraților. Concomitent, organele de conducere SIA "Carte Verde" se pronunță pentru "...menținerea de către BNAA a Programului de reasigurare și a Garanției financiare externe".

Serviciul de presă al CNPF

Republica Moldova – membru deplin în cadrul Sistemului Internațional de Asigurări "Carte Verde"

ISSN 1857-1212

Curs valutar
30.09.2020

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	16.9565
EUR	1	19.8273
UAH	1	0.5991
RON	1	4.0680
RUB	1	0.2148

CAPITAL Market

**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

Abonați-vă la versiunea electronică a ziarului Capital Market

Abonându-vă la versiunea electronică a ziarului Capital Market, veți avea acces permanent la ziar, la arhivă, la anunțul dvs. sau articolul care vă interesează.

Pentru a vă abona la versiunea electronică a ziarului Capital Market, trebuie să sunați la redacție (022 221287) sau să trimiteți o scrisoare pe adresa de e-mail: ziarulcm@gmail.com.

ÎN ATENȚIA COMPANIILOR – ENTITĂȚI DE INTERES PUBLIC!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, Instituția Publică Ediția Periodică Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

**Detalii la tel.: 022 221287,
022 229445**

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile "Poșta Moldovei" din țară sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

"Ediții Periodice" (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică "Capital Market" lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

Telefon de contact

– 022 22 9445,

email – gt@capital.market.md

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare publice din 22 septembrie 2020, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare non-bancare, mai cu seamă:

I. REGLEMENTARE

- Modificarea Hotărârii CNPF nr. 57/14 din 28.12.2018 cu privire la aprobarea rapoartelor specializate ale asigurătorilor (reasigurătorilor) aferente asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă. Amendamentele respective au fost elaborate din necesitatea simplificării rapoartelor specializate lunare și evitarea erorilor sistematice admise de către asigurători, analizei indicatorilor adiționali precum rata daunelor nete, rata cheltuielilor nete și rata operațională combinată netă, precum și extinderii termenului de prezentare a Raportului privind rezultatul tehnic determinat la asigurarea RCA/ Carte Verde până la data de 1 martie, deoarece la completarea acestuia se utilizează date legate de cheltuielile asigurătorului, care pot fi recunoscute doar la închiderea perioadei de gestiune;
- Modificarea Instrucțiunii privind modul de înregistrare a obligațiunilor emise de autoritățile administrației publice locale (Hotărârea CNPF nr. 18/1/2018), care derivă din necesitatea înlăturării neconcordanțelor cu ultimele modificări și completări ale legislației (în speță, Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice).

II. AUTORIZARE

- Exprimarea acordului pentru înregistrarea de stat a modificărilor operate în statutul Companiei de Asigurări „DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA (aprobată la ședința extraordinară a Consiliului de supraveghere nr. 12 din 03.08.2020);

- Aprobarea conducătorilor la 10 sucursale ale Companiei de Asigurări „DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA;

- Avizarea înregistrării de stat a modificărilor și completărilor operate în statutul AEI „HILUȚI-RÎȘ-CANI” (aprobată de adunarea generală a membrilor ținută prin corespondență la 14.08.2020);

- Înregistrarea în Registrul emitenților de valori mobiliare a dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale Societății pe acțiuni „Centrul Tehnic Comercial ALFA” în sumă de 512 220 lei în număr de 34148 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 15 lei, din contul mijloacelor bănești și prin convertirea datoriilor creditoriale;

- Autorizarea reorganizării Firmei „AGO-DACIA” SA prin dezmembreare (separare) cu transmiterea unei părți din patrimoniul către societatea nou-creată „ARRIVE MW&CO” SRL;

- Autorizarea reorganizării prin transformare în societate cu răspundere limitată a societăților pe acțiuni: „ZORILE LA VASILE” din mun. Bălți și „METAL” din or. Fălești;

- Aprobarea prețului de vânzare conform actelor de reevaluare a valorilor mobiliare și a părților-sociale deținute de administratorii fiduciar „BV Fiduciar Invest” SA, „Econ-Renaștere” SA și „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA, care se expun la vânzare în modul stabilit de legislație.

III. SUPRAVEGHERE

- Anularea suspendării operațiunilor bancare la conturile curente și de depozit ale AEI „CĂRPI-NENI”, aplicată prin Ordonanța CNPF nr. 42/8-O din 02.09.2020;

- Prescrierea administratorilor OCN a căror activitate a fost suspendată în condițiile art. 20 alin. (1) din Legea nr. 1/2018 respectarea necondiționată a prevederilor legislației privind raportarea OCN și achitarea taxei regulatorii de funcționare în condițiile actelor normative în vigoare.

În cadrul ședinței ordinare publice din 29 septembrie 2020, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare non-bancare, mai cu seamă:

I. REGLEMENTARE

- Modificarea Hotărârii CNPF nr. 10/2 din 09.03.2020 cu privire la unele măsuri aferente verificării și transmiterii registrelor deținătorilor de valori mobiliare ale societăților pe acțiuni. Amendamentele vizează includerea în Programul de transmitere către Depozitarul Central Unic a 4 societăți pe acțiuni care întrunesc criteriile de entități mari;

- Modificarea Hotărârii CNPF nr. 45/5 din 16.10.2009 cu privire la aprobarea formei și conținutului rapoartelor specializate ale intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări. Amendamentele respective au fost elaborate din necesitatea simplificării rapoartelor specializate lunare și evitarea erorilor sistematice admise de către intermediari în (re)asigurări, exceptării oricăror interpretări privind reflectarea veniturilor/comisiunelor obținute de către aceștia, explicării detaliate privind modul de completare a rapoartelor specializate pentru fiecare categorie de intermediari (broker de (re)asigurare, agent de asigurare persoană juridică și agent bancassurance), precum și stabilirii prevederilor de raportare a intermediarilor în (re)asigurări care și-au încetat activitatea de intermediere odată cu retragerea licenței de activitate. Documentul se expediază spre avizare și se supune consultărilor publice, în condițiile prevederilor legislației.

II. AUTORIZARE

- Avizarea înregistrării de stat a modificărilor și completărilor operate în statutele AEI „VALEA

VÎLCULUI” (aprobată de adunarea generală repetată a membrilor ținută prin corespondență în data de 07.08.2020) și AEI „VICTORIA-SĂRĂ-TENII VECHI” (aprobată de adunarea generală a membrilor ținută prin corespondență în data de 14.08.2020);

- Acceptul prealabil companiei fiduciare CF „BV Fiduciar Invest” SA pentru procurarea valorilor mobiliare de stat;

- Autorizarea reorganizării prin transformare în societate cu răspundere limitată a Societății pe acțiuni „SANDA & CO”;

- Radierea din Registrul emitenților de valori mobiliare a acțiunilor emise anterior de Societatea pe acțiuni „DACII-INCOM” în număr de 102380 acțiuni ordinare nominative, în rezultatul reorganizării prin transformare în societate cu răspundere limitată;

- Aprobarea prealabilă a entității de audit „AUDIT-CONCRET” SA și a membrilor echipei acesteia pentru efectuarea auditului situațiilor financiare și auditului în scop de supraveghere în cadrul Companiei de Asigurări „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA;

- Reperfectarea licenței Brokerului de Asigurare-Reasigurare „PROGRES ASIG” SRL pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și reasigurări, pe termen nelimitat, cu eliberarea unui nou formular de licență, prin schimbarea adresei juridice din mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 97 în mun. Chișinău, bd. Dimitrie Cantemir, 3/1;

- Exprimarea acordului prealabil pentru aprobarea în funcție a membrilor Consiliului societății al CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA, cu exercitarea și atribuțiilor de membri ai Comitetului de Audit, și avizarea înregistrării de stat a modificărilor respective în Registrul de stat al persoanelor juridice. De asemenea, a fost eliberat acordul pentru desemnarea dnei Lina Șişcanu în calitate de persoană cu funcție de răspundere – actuar al CA „GENERAL ASIGURĂRI”.

Serviciul de presă al CNPF

Mai sunt și alte țări cu taxa pentru drumuri introdusă în costul motorinei și cu tractoare care nu prea circulă pe autostrăzi

Politica fiscală, intrată în faza inițială în spațiul public în formatul unui proiect de lege, a venit de fiecare dată cu elemente noi, iar acestea, la rândul lor, au generat discuții aprinse. De ce? Pentru că este vorba de taxe, impozite și alte instrumente prin care mediului de afaceri fie că i se dau, fie i se iau niște bani. Evident, în folosul statului și al cetățeanului.

A fost expus analizei și dezbaterilor și conceptul politicii bugetar-fiscale pentru anul 2021. Evident, prima întrebare la care se caută răspuns e „Ce e nou?”.

Potrivit reprezentanților Ministerului Finanțelor, dintre modificări se remarcă câteva aspecte.

Înainte de toate, se propune diminuarea Taxei pentru Valoarea Adăugată (TVA) în agricultură: pentru fertilizanți minerali, îngrășăminte organice și alte produse utilizate în sectorul agricol. În primele referințe la acest subiect, premierul Ion Chicu a spus că este vorba despre „o cotă de 12 la sută atât pentru producția agricolă primară, cât și pentru materialele care se utilizează în agricultură”. Modificarea respectivă este calificată drept un prim pas spre echilibrarea cotelor TVA și eliminarea unor probleme care generează anumite dezechilibre în lanțul valoric.

Sectorul agricol a fost și rămâne preocupat constant de identificarea unui raport cât se poate de echilibrat

în aplicarea politicilor fiscale, o ultimă abordare vizând desigur stabilirea cotelor, dar și termenii de restituire de către stat a unei eventuale diferențe de TVA, diferență generată de impunerea unor cote diferite pe anumite segmente.

Acum un an, discuțiile la acest subiect au culminat cu propunerea de a se crea un grup de lucru în cadrul Guvernului – cu agricultorii, exportatorii, reprezentanții fiscalului și ai ministerului de resort, pentru a discuta care ar fi mecanismul de aplicare a TVA în agricultură. Obiectul discuțiilor îl constituia anume aplicarea pe întregul lanț a TVA, dându-se drept exemplu semințele de floarea soarelui care sunt procurate cu un TVA de 8%, iar uleiul este comercializat cu un TVA de 20%. Dar situația era una caracteristică și pentru alte produse. Guvernului i se solicită examinarea mai multor versiuni, inclusiv aplicarea pe întregul lanț al unui TVA de 8% sau a unei cote de 20 la sută.

Primele reacții ale agricultorilor la propunerea inclusă în noua politică bugetar-fiscală au arătat că aceștia salută modificările.

Un alt element nou în proiectul expus spre dezbateri este de a se evita

impozitarea dublă a dividendelor. Problema nu este una care trebuie atribuită Moldovei în mod exclusiv, iar subiectul respectiv a fost cap de afiș al unor lungi discuții inclusiv în întreg spațiul comunitar.

O altă propunere inclusă în proiectul politicii bugetar-fiscale anunță creșterea accizelor pentru produsele petroliere cu 9-10%, pentru produsele de tutun cu aproximativ 15% și pentru alcool – cu 5%.

Produsele de tutun au suportat creșteri de accize de la an la an, iar creșterea decurge din angajamentul Republicii Moldova de a amortiza legislația fiscală cu cotele accizelor stabilite în Uniunea Europeană. Ce înseamnă amortizare? Aceasta va fi declarată finalizată atunci când cota accizelor pentru o mie de țigări va fi de 90 de euro. Există și un termen – 2025. Actualmente, mărimea accizei este de 35 de euro, ceea ce înseamnă că în următorii patru ani trebuie să ne așteptăm la salturi și mai mari. Tot în sensul majorării vom urmări și evoluția accizei la produsele petroliere. Aceasta din urmă ar putea da atingere prețurilor la alte mărfuri și servicii, desigur dacă nu se va face uz de alte instrumente prin care s-ar

face posibilă amortizarea unui eventual impact. Cu atât mai mult cu cât înșiși autorii proiectului operează cu constatarea că în Moldova se atestă cea mai scăzută putere de cumpărare a benzinei și motorinei. Un clasament la care se face referință frecvent arată că salariul mediu pe economie pe care îl ridică un cetățean al Republicii Moldova echivalează cu 515 litri de benzină.

Salariul unui angajat din România ajunge pentru 749 litri de benzină, care oricum, este mult inferior celui din Luxemburg – echivalentul a 3278 litri de combustibil.

Proiectul politicii bugetar-fiscale anunță pentru anul 2021 o cu totul altă abordare a plății pentru folosirea drumurilor. La ora actuală, taxa rutieră se achită odată pe an – la trecerea testării tehnice a automobilului. Mărimea taxei este legată de capacitatea motorului. Pentru un motor cu volumul de 5000 centimetri cubi e obligatoriu să achiziți 7500 de lei. Există și taxe de 600 de lei, însă odată cu trecerea timpului acestea devin tot mai puține. Ceea ce se propune e ca taxa respectivă să fie inclusă în accizul la combustibilul consumat.

Mai mulți experți în economie au calificat drept corectă această decizie. Potrivit fostului șef al ANRE, Victor Parlicov, inițiativa Guvernului este un pas în direcția cea bună. Dar există mai multe probleme privind distribuirea accizelor la combustibil.

„Cei care au călătorit puțin, au plătit proporțional puțin mai mult decât cei care călătoresc mult în fiecare zi. Și acum, dimpotrivă, cei care călă-

toresc mai mult vor plăti mai mult. Acesta este un mecanism puțin mai corect”, spune Parlicov.

Expertul a enumerat avantajele reformei anunțate:

- Echilibrarea poverii fiscale – cei care folosesc mai mult drumurile vor plăti mai mult;

- Administrarea impozitelor este simplificată – va fi cu un impozit mai puțin.

Și analistul economic Viorel Gîrbu consideră că inițiativa Guvernului este una bună și va face mai corectă legătura dintre taxă și gradul de utilizare a serviciului aferent. „Referința la acciză pare să fie eronată, taxa se va include în prețul final, nu în acciză, cel puțin așa mi se pare corect. Legătura dintre acciză și această taxă nu există. De pierdut, se pare, vor avea doar bugetele locale care finanțau reparația drumurilor locale din această sursă, dar poate Guvernul va compensa această pierdere”, a subliniat Gîrbu.

Pe de altă parte, alte voci se arată îngrijorate că prin respectiva modificare va fi clar dezavantajată agricultura. Exemplul pe care îl folosește toată lumea e că un tractor care aproape că nu circulă pe drumurile publice va fi taxat prin motorina pe care o consumă.

E de presupus că situațiile respective sunt ușor de înțeles pentru cei care elaborează și promovează politici fiscale. Unde mai pui că Moldova nu este singura țară cu taxa de drumuri introdusă în costul motorinei și cu tractoare care nu prea circulă pe autostrăzi.

Constantin OLTEANU

Cum România a devansat Federația Rusă la exporturile moldovenești

În ianuarie-iulie 2020, exporturile de mărfuri din Republica Moldova au însumat 1,4 miliarde dolari SUA, cu 12,8% mai puțin comparativ cu perioada similară a anului precedent. Exporturile de mărfuri autohtone au constituit 1,1 miliarde dolari SUA (77,1% din total exporturi), fiind în scădere cu 3,6% față de ianuarie-iulie 2019, care a contribuit la micșorarea pe total exporturi cu 2,5%. Iar peste un sfert din totalul exporturilor moldovenești ajung peste Prut. Astfel, România este principalul partener comercial al Republicii Moldova, arată datele Biroului Național de Statistică.

Reexporturile de mărfuri străine au însumat 315,4 milioane dolari SUA (22,9% din total exporturi) sau cu 34,0% mai puțin, comparativ cu ianuarie-iulie 2019. Reexporturile de mărfuri după prelucrare (îmbrăcăminte, încălțăminte și părți de încălțăminte, seturi de fișe pentru bujiile de aprindere și alte seturi utilizate în mijloacele de transport, cabluri coaxiale, conductoare și transformatoare electrice, genți, articole de buzunar din piele și din materiale textile, nuci decojite, scaune, părți de scaune, jucării, volane, coloane și cutii de direcție pentru autovehicule) au deținut 16,6% în total exporturi, iar reexporturile clasice de mărfuri, care nu au suferit transformări esențiale (medicamente, țigarete care conțin tutun, distilate de vin sau de tescovină de struguri, whisky, gin, votcă, lichioruri, bere, motorină, țesături și materiale tricotate sau croșetate, uleiuri esențiale, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare, articole de transport sau de ambalare din materiale plastice și din lemn, autoturisme, mobilier) – 6,3%.

ACORDUL DE LIBER SCHIMB A REORIENTAT BUSINESSUL SPER VEST

Potrivit BNS, valoarea totală a exporturilor de produse moldovenești pe piața europeană, în șapte luni ale anului curent, a constituit 893,5 mil. USD, cu o pondere de 64,7% din totalul exporturilor, iar a importurilor – de 1,326 miliarde USD.

De asemenea, volumul exporturilor moldovenești în România, în ianuarie-iulie 2020, a însumat 357,05 mil. USD. În același timp, volumul importurilor din România în șapte luni ale anului curent, a constituit 348,73 mil. USD. Drept urmare, soldul comercial al Republicii Moldova cu România în ianuarie-iulie 2020 s-a ridicat la 8,32 mil. USD. Astfel, România a devenit principalul partener comercial al țării noastre, atât la export, cât și la import, achiziționând în perioada de referință cel mai mare volum de produse moldovenești și ocupând locul 1 în ceea ce privește furnizarea de bunuri în Moldova.

Cel de-al doilea partener comercial al țării noastre din top 10 țări UE este Italia, pe piața căreia, în perioada de

referință, am exportat produse în valoare de 124,2 mil. USD și am importat mărfuri în valoare de 192,7 mil. USD. Printre principalele țări europene, pe care țara noastră își exportă produsele mai sunt Germania, Polonia, Cehia, Spania, Grecia, Bulgaria, Franța, Olanda.

În aceeași perioadă, exportul mărfurilor moldovenești pe piața CSI a însumat 220,8 mil. USD cu o pondere în totalul exporturilor de 16%, iar importurile au constituit 733,6 mil. USD. În Federația Rusă exporturile s-au cifrat la 137,49 mil. USD, iar exportul produselor rusești în țara noastră a însumat 337,61 mil. USD. Potrivit datelor pentru ianuarie-iulie 2020, pe piața belarusă am exportat mărfuri în valoare de 37,9 mil. USD și am importat de 56,5 mil. USD. Pe piața ucraineană am exportat mărfuri în sumă de 33,7 mil. USD și am importat în sumă de 276,3 mil. USD.

„România a devenit principalul importator de produse moldovenești, astfel devansând de câteva ori ceilalți parteneri strategici la acest capitol. Acest fapt vorbește despre o cooperare strategică dovedită de cifre și fapte, nu doar de declarații. În continuare, Ministerul Economiei și Infrastructurii își îndreaptă eforturile pe implementarea unei agende bilaterale complexe cu toți partenerii existenți, dar și pe extinderea cadrului de cooperare comercial-economică cu cât mai multe țări pentru a oferi producătorilor noștri acces la noi piețe de desfacere”, susține ministrul Economiei și Infrastructurii, Sergiu Railean.

Statistic vorbind, acum 20 de ani, în anul 2000, livrările de produse moldovenești peste Prut abia ajungeau la o pondere de opt la sută din totalul exporturilor. Treptat, situația s-a schimbat, de la an la an acest indicator fiind în creștere, iar după 2014, la intrarea în vigoare a DCFTA, s-a produs un salt spectaculos. Deja în 2015 România devine principala destinație externă a mărfurilor moldovenești, cu o pondere de 22,5% și acest indicator sporește cu fiecare an.

Și, deși balanța comercială înclină în favoarea României, în special din cauza importului de peste Prut al întregului volum necesar de carburanți

pe piața moldovenească, deficitul comercial dintre cele două țări este destul de mic. În anul 2019, acesta a fost de 45,9 milioane de dolari, în scădere cu 48 milioane față de anul precedent. Explicația e simplă, cererea de carburanți pe piața moldovenească este relativ constantă, pe când potențialul de absorbție de către România a mărfurilor moldovenești, inclusiv a celor agroalimentare, este în creștere.

CE MĂRFURI AJUNG ÎN ROMÂNIA ȘI CUM RUSIA A DECĂZUT DIN PREFERINȚELE BUSINESSULUI

Cele mai populare mărfuri moldovenești pe piața din România sunt fibrele de sticlă și articolele din acest material, cabluri industriale, părți din încălțăminte, tălpi interioare detașabile, articolele textile, recipiente din sticlă, mobilier, zahăr din trestie sau sfeclă, produse de brutărie și patiserie, semințe de floarea-soarelui, semințe de rapiță, struguri proaspeți sau uscați etc. Deci, din câte vedem, nu este vorba despre exportul materiilor prime, după cum este profilul general al exporturilor moldovenești, ci sunt mărfuri prelucrate, cu o valoare adăugată înaltă.

Federația Rusă a fost unul dintre principalii parteneri de export ai Republicii Moldova pe parcursul întregii perioade de tranziție. Însă ponderea exporturilor către aceasta a diminuat atât ca rezultat firesc al diversificării partenerilor comerciali pentru o țară care abia și-a câștigat independența, cât și al regulilor neclare de joc în relațiile comerciale față de unii parteneri din partea Federației Ruse. Astfel Rusia a pierdut poziția de lider ca destinație a exporturilor moldovenești încă acum șase ani în favoarea României. Ponderea exporturilor către Rusia a constituit 18,1% din exporturile totale moldovenești. În același timp, Moldova este un partener minor pentru importurile rusești, cu doar 0,1% din importuri ce provin din țara noastră.

Economistii de la Expert Grup sunt de părere că relațiile comerciale dintre Republica Moldova și Federația Rusă au intrat într-o zonă de incertitudine în ultimul deceniu. Evoluțiile politice și economice recente la nivel Moldova – UE, dar și Rusia – UE, vor alimenta această incertitudine și în continuare. Astfel, Republica Moldova trebuie să fie mai pregătită să modereze potențialele șocuri din partea Rusiei. Având o balanță comercială negativă, scopul principal pentru Moldova ar fi nu să reducă exporturile către Rusia, dar să sporească exporturile totale în paralel cu diversificarea produselor exportate și a piețelor de desfacere.

Victor URSU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Agencia Proprietății Publice a anunțat desfășurarea unei noi runde de privatizare a bunurilor proprietate publică de stat

Agencia Proprietății Publice a anunțat, pentru perioada 25 septembrie – 13 noiembrie, desfășurarea unei noi runde de privatizare a bunurilor proprietate publică de stat.

Astfel, Agenția Proprietății Publice a scos la vânzare, în cadrul licitației cu strigare, 15 întreprinderi, prețul inițial fiind mai mare de 287,1 mil. lei.

În particular, au fost scoase la privatizare în calitate de complexe patrimoniale unice întreprinderea de stat pentru cultivarea florilor și semințelor Vivaflora (2,65 mil. lei), Preventoriul autogestionar al Academiei de Științe a Moldovei (2 mil. lei) și întreprinderea de stat pentru producerea și vânzarea produselor de cofetărie din Basarabeasca, Pita-Service (145 mii lei).

Totodată, se vinde cota statului în capitalul social în SC "IT-Cafe" din Chișinău (3,53 mil. lei) și complexele imobiliare ale 11 întreprinderi de stat: 2 terenuri pentru construcții cu suprafețele de 5,6508 hectare și, respectiv, 1,5 hectare, amplasate pe strada V. Lupu din Chișinău (200 mil. lei și 60 mil. lei), un complex industrial cu 4 etaje din Chișinău (9,5 mil. lei), cinematograful din Leova (1,68 mil. lei), baza de odihnă "Lux" din Vadul lui Vodă (0,35 mil. lei) etc.

Cererile de participare la licitație sunt recepționate până pe 20 octombrie, iar licitația va avea loc pe 21 octombrie. În plus, în perioada 3-13 noiembrie, la Bursa de Valori a Moldovei vor avea loc licitații pentru vânzarea acțiunilor în 13 societăți pe acțiuni, cota statului în care variază între 30,083% și 99,637%.

Cel mai scump pachet de acțiuni scos la vânzare este cel deținut de stat în SA "Metaferos" (78,282%), prețul inițial fiind de aproximativ 907 mil. lei (3230 lei per acțiune).

De asemenea, se prevede privatizarea prin intermediul BVM a pachetelor de acțiuni deținute de stat în Institutul de cercetări științifice „Rif-Acvaapar” (92,908%) – 20,9 mil. lei, 30,083% din acțiunile statului în întreprinderea Alimentarmaș, aflată în proces de insolabilitate (6,07 mil. lei), precum și acțiunile statului în 10 întreprinderi de reparație și întreținere a drumurilor.

Interconectarea piețelor energiei electrice a Moldovei și Ucrainei se află printre prioritățile programului Uniunii Europene, EU4Energy

Potrivit comunicatelor de presă ale Ministerului Economiei și Infrastructurii și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE), subiectul a fost discutat în cadrul ședinței online cu reprezentanții Î.S. „Moldelectrica”, experții Secretariatului Comunității Energetice și reprezentanții instituțiilor de resort din Ucraina.

În afară de chestiunea privind interconectarea rețelelor electrice a Moldovei și Ucrainei, părțile au mai discutat despre progresele realizate privind alinierea legislației naționale la acquis-ul european și implementarea acesteia.

Șeful MEI, Sergiu Railean, și-a exprimat dorința și angajamentul Guvernului de la Chișinău de a continua dialogul cu Executivul de la Kiev privind colaborarea bilaterală pe conectarea infrastructurilor naționale la rețeaua electrică continentală. Operatorii sistemelor de transport din cele două țări au decis să continue conlucrarea în privința semnării acordurilor pentru compensarea fluxurilor tehnologice între cele două sisteme electroenergetice și pentru inițierea alocării comune a capacității transfrontaliere.

Directorul ANRE, Octavian Calmic, a subliniat că, în cazul tranzacțiilor transfrontaliere cu energie electrică dintre cele două țări vecine, trebuie asigurate reguli clare, transparente și nediscriminatorii, conforme cu acquis-ul comunitar în domeniul energiei. De asemenea, Octavian Calmic a menționat că, în luna august curent, Consiliul de Administrație al ANRE a aprobat Regulile pieței energiei electrice care, în perioada imediat următoare, vor fi publicate în Monitorul Oficial, pentru a putea fi aplicate începând cu anul 2021.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL

BC "Victoriabank", SA., fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul

de vedere al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se

permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Doar din TVA suma a fost de 2 miliarde de lei

De la obținerea independenței, R. Moldova a acordat un șir de facilități fiscale. Acestea sunt, de fapt, niște cheltuieli fiscale pe care statul le acordă unor oameni, companii sau entități economice. Dacă în anul 2011 acestea constituiau jumătate din veniturile bugetului de stat, în prezent ponderea acestora este de 60%. Conform statisticilor fiscale, în anul 2019, contribuabilii au beneficiat de diferite facilități fiscale aferente plății TVA, în valoare totală de 1,9 miliarde de lei, iar conform deciziilor adoptate de Serviciul Fiscal de Stat (SFS), TVA restituită a constituit suma de 2,9 miliarde de lei, arată un raport al Curții de Conturi.

Printre campioni la facilitățile fiscale se numără cei din domeniul energiei electrice care importată și livrează către operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice și energiei electrice importate de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice. Suma facilităților fiscale de scutire a TVA-ului este de 1,2 miliarde de lei.

Serviciile livrate de către cooperativele agricole au beneficiat de scutirea TVA în sumă de 462 milioane de lei, serviciile poștale au fost scutite de TVA în sumă de 88,4 milioane de lei, proprietatea confiscată, proprietatea fără stăpân a fost scutită de 2,2 milioane de lei.

FACILITĂȚI FISCALE CĂT JUMĂTATE DIN BUGETUL ȚĂRII

Economistul IDIS Viitorul, Veaceslav Ioniță, este de părere că: „nu a fost făcut niciun studiu, cu excepția anului 2016 când Curtea de Conturi a dorit să afle care sunt acele facilități fiscale și cine le primește. În prezent sunt peste 105. Ele sunt niște cheltuieli fiscale pe care statul le oferă anumitor oameni. De exemplu, cei care-și construiesc casă la țară achită TVA de 20% prin achiziția materialelor de construcție, cei de la oraș care își cumpără apartament nu o fac. Nimeni dintre cei care au cumpărat un apartament de 40 mii de euro nu știu că statul le-a oferit o facilitate fiscală de 8000 de euro. A doua facilitate – 8% la zahăr. Este acesta un produs de primă necesitate? Din contra, medicii spun că avem o problemă – consumăm de două ori mai mult zahăr față de normă. Pentru facilitatea respectivă, statul cheltuie 100-120 mil. de lei anual”.

Potrivit lui Ioniță, în anul 2011 facilitățile fiscale constituiau aproximativ jumătate din veniturile bugetului de stat, în 2015 – 62% din buget, iar în zece ani în care statul a oferit facilități fiscale, pierderile au însumat 145 miliarde de lei.

„Nu cerem anularea facilităților fiscale. Cerem ca la votarea buge-

tului să existe o anexă în care să fie arătată lista. În anul 2019 acestea vor constitui 23 miliarde de lei cu o pondere de 60% din veniturile bugetului de stat. În zece ani, veniturile la Bugetul Public Național (BPN) au fost de 275 miliarde de lei, iar cheltuielile – 296 miliarde. Apare o gaură de 21 miliarde de lei care a fost acoperită din granturi, vinderea proprietăților de stat, iar facilitățile fiscale au fost de șapte ori mai mari față de banii necesari pentru acoperirea deficitului bugetar”, constată Ioniță.

Potrivit economistului, facilitățile fiscale sunt egale cu suma bugetului asigurărilor sociale. R. Moldova trebuie asumat să vină să voteze bugetul. Când va fi votat bugetul, Ministerul Finanțelor (MF) trebuie să vină să spună că cheltuielile sunt de 75 miliarde de lei, dintre care 50 miliarde sunt la vedere, iar 25 de miliarde de lei nu se știe cine le primește.

MAI PUȚINE VENITURI LA BUGET DE PE URMA IMPOZITULUI PE VENIT ȘI A RESTANȚELOR

Raportul Curții de Conturi mai relevă că în anul 2019 încasările din impozitul pe venit au fost mai puține cu 38,7 milioane de lei. Din suma totală a restanței la BPN, plăților de bază le revine o pondere de 57,5%, iar 42,5% constituie penalitățile și amenziile aplicate contribuabililor de către SFS. Din restanța la bugetul de stat (BS), 425,8 mil. lei sau 53% revin plăților de bază, iar restul, 376,4 mil. lei sau 47% – penalităților și amenziilor.

Potrivit datelor raportate de SFS, la situația de la sfârșitul anului 2019, restanța contribuabililor la BPN a constituit 1,3 miliarde de lei, din care restanța la bugetul de stat – 802,2 mil. lei.

Curtea de Conturi spune că Serviciul Fiscal a exclus neîntemeiat din evidența fiscală restanțele unor contribuabili în sumă de 8,4 mil. lei, cu toate că aceștia nu le-au achitat și nici nu au fost scăzute din datorii prin alte metode legale. Pe parcursul auditului, SFS a restabilit în evidență și a raportat suplimentar MF suma respectivă,

fiind corectate dările de seamă. Auditul menționează diminuarea cu 2,1 mil. lei a sumei raportate privind rezultatele procesului de stimulare fiscală, cauzată de acordarea acestora ulterior termenului-limită prestabilit. Cele menționate denotă existența unor controale interne de prevenire slabe, care nu au depistat în termene oportune erorile cu privire la restanța contribuabililor. Obligațiile fiscale care figurau în evidența specială au însumat 12,4 miliarde de lei, majorându-se cu 541,0 mil. lei comparativ cu anul 2018.

Lipsa unui cadru metodologic intern aferent procesului de raportare a restanțelor a determinat neincluderea și neraportarea de către SFS a sumei de 6733,6 mil. lei ca „restanță”, aceasta fiind atribuită obligațiilor fiscale din evidența specială.

Analiza restanțelor înregistrate la bugetul de stat pe tipuri de venituri denotă că partea preponderentă – 44,7% (358,2 mil. lei), o constituie restanțele fiscale la capitolul TVA, fiind urmate de impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător – 16,6% (133,3 mil. lei), impozitul pe venit la sursa de plată – 4,2% (33,9 mil. lei), impozitul persoanelor fizice spre plată – 4,0% (32,0 mil. lei) și altele.

Din suma totală de 12,4 miliarde de lei a obligațiilor fiscale datorate la bugetul de stat înscrise în evidența specială, partea preponderentă – 6,7 miliarde de lei sau 56% revine restanțelor contribuabililor aflați în procedura de insolvență, procedura falimentului sau procedura simplificată a falimentului.

„Deși din datele raportate de SFS rezultă că la finele anului 2019 restanța la bugetul de stat s-a micșorat cu 341,1 mil. lei, comparativ cu situația similară din anul anterior, auditul a constatat că această diminuare nu s-a datorat încasării restanțelor, dar stingerii prin scădere a obligației fiscale și înregistrării acestora în evidența specială. Prin contextul lor, obligațiile fiscale înregistrate în evidența specială sunt cu grad redus de recuperare sau nerecuperabile. Analiza datelor atestă că pe parcursul ultimilor ani volumul obligațiilor fiscale restante înscrise în evidența specială înregistrează o creștere continuă, favorizând diminuarea restanței la obligațiile din evidența de bază a SFS. În această ordine de idei, se menționează că, dacă în anul 2019 restanțele din evidența de bază s-au micșorat cu 341,1 mil. lei, atunci cele înscrise în evidența specială s-au majorat cu 541,0 mil. lei sau cu 199,9 mil. lei”, se mai arată în raportul Curții de Conturi.

Victor URSU

Banca Națională a Moldovei și Banca Centrală Europeană au semnat un memorandum de înțelegere în domeniul supravegherii bancare

Acest lucru a fost anunțat de Banca Națională a Moldovei, specificând că documentul a intrat în vigoare la 22 septembrie și prevede cooperarea între părți și asigurarea unui schimb eficient de informații în domeniul supravegherii bancare.

Banca Națională subliniază că o astfel de cooperare este necesară pentru a asigura integritatea, stabilitatea și eficiența instituțiilor controlate atât de BNM, cât și de Banca Centrală Europeană (BCE).

„Semnarea Memorandumului de Acord cu BCE este o realizare semnificativă care vizează consolidarea capacității de supraveghere bancară a BNM, precum și o confirmare convingătoare a implementării obiectivelor comune stabilite de țara noastră și de Uniunea Europeană în Acordul de Asociere dintre Moldova și Uniunea Europeană. Astfel, BNM continuă procesul de reformare a sectorului bancar din țara noastră, aplicând în mod consecvent cele mai bune practici europene și internaționale”, susține Banca Națională.

BNM a menționat că încheierea respectivului memorandum de acord cu BCE a devenit posibilă după ce, în 2018, autoritatea bancară europeană a evaluat în mod pozitiv regimul de confidențialitate aplicat de Moldova în domeniul supravegherii bancare, ceea ce facilitează schimbul de informații între BNM și autoritățile de supraveghere bancară ale Uniunii Europene.

Banca Centrală Europeană este o instituție a Uniunii Europene și scopul său principal este menținerea stabilității prețurilor. Din noiembrie 2014, BCE a fost, de asemenea, responsabilă cu supravegherea directă a instituțiilor de creditare semnificative din zona euro, formate din țările Uniunii Europene ale căror monedă este euro. Astfel, BCE supraveghează activitățile instituțiilor de creditare din zona euro care au filiale sau sucursale în alte țări (inclusiv Moldova) sau ale căror sedii centrale sunt situate în alte țări. Cooperarea, în acest context, între BCE și supraveghetorii bancari din aceste țări este în concordanță cu obiectivele generale ale unei supravegheri eficiente și sigure.

Implementarea celui de-al treilea pachet energetic al UE în Moldova va duce la o schimbare a regulilor, iar vechea piață a gazelor naturale din țară nu va mai exista

Acest lucru a fost declarat de președintele Consiliului de administrație al „Moldovagaz”, Vadim Ceban, în cadrul unei ședințe online, la care au participat membri ai Consiliului de administrație al companiei moldo-ruse, șefi de departamente, precum și directori ai 12 companii de distribuție și transport al gazelor naturale.

Potrivit Serviciului de presă al întreprinderii, unul dintre subiectele de discuție a fost implementarea celui de-al treilea pachet energetic al UE în Moldova. Printre altele, acest lucru prevede independența juridică și financiară a companiei de transport a gazelor „Moldovatransgaz”.

„Regulile se schimbă pentru toată lumea, vechea piață a gazelor nu va mai exista. Urmează o luptă competitivă și trebuie să facem față acestei situații”, a spus Vadim Ceban.

Anterior, el a menționat că este în desfășurare o reorganizare activă a Grupului de companii „Moldovagaz” și până la sfârșitul anului 2020 va fi creat un operator independent de transport al gazelor naturale, „Moldovatransgaz”. Noua structură organizatorică a „Moldovagaz” prevede că va exista o companie de transport de gaze naturale, o companie de distribuție a gazelor naturale, o companie de furnizare a gazelor naturale către consumatorii finali, va exista o întreprindere care se va ocupa de activități auxiliare etc.

Asigurarea independenței operaționale și juridice a operatorului sistemului de transport al gazelor naturale este prevăzută de al treilea pachet energetic al Uniunii Europene, care urmează să fie implementat în Moldova până la 31 decembrie a acestui an.

ANRE a aprobat reducerea cu 15 bani a prețului reglementat pentru energia electrică furnizată de compania „Energoecom”, până la 1,20 lei/kWh

Hotărârea a fost aprobată pe 25 septembrie, în cadrul ședinței Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, la cererea furnizorului după formarea excedentului tarifar, care trebuie returnat sectorului energetic.

În același timp, nu se anunță dacă această reducere va influența pe viitor tariful achitat de consumatorii finali. Decizia va intra în vigoare după publicarea în Monitorul Oficial.

Anterior, prețul reglementat pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică – compania „Energoecom”, a fost redus cu 23 bani/kWh (14,6%), până la 135 bani/kWh (fără TVA). O hotărâre în acest sens a fost aprobată de ANRE la mijlocul lunii mai 2020. ANRE a precizat că „Energoecom”, în calitate de furnizor central de energie electrică, furnizează pe piața angro energia produsă de centralele electrice eligibile care produc din surse regenerabile de energie, precum și energie electrică produsă de centralele electrice de termoficare urbane. Cantitatea totală de energie electrică furnizată de „Energoecom”, în calitate de furnizor central de energie electrică, reprezintă mai puțin de 20% din totalul energiei electrice tranzacționate pe piața angro de energie electrică.

Prețul reglementat pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică este doar una din componentele în baza cărora este calculat prețul la care energia este livrată consumatorilor finali și influențează neesențial cuantumul acestuia.

InfoMarket

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piața reglementată în perioada 21.09.2020 - 25.09.2020

Data tranzacției	Codul ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Prețul	Volumul	Valoarea nominală	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
21.09.2020	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	10	3000	30000	200	1037634	0	Cumparare vnzare
24.09.2020	MD14OSTE1002	SA "INTREPRINDEREA PISCICOLA "COSTESTI"	800	38	30400	10	232165	0,34	Cumparare vnzare
25.09.2020	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	220	270	59400	100	4967794	0	Cumparare vnzare
25.09.2020	MD14OSTE1002	SA "INTREPRINDEREA PISCICOLA "COSTESTI"	950	38	36100	10	232165	0,41	Cumparare vnzare

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 21.09.2020 - 25.09.2020

Tipul tranzacției: Vânzare - cumpărare							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA COMBINATUL AUTO NR.4 DIN CHIȘINĂU	MD14AUBI1000	10	1	1 283	6 415,00	0,18
2	SA TIREX-PETROL	MD14TIRP1008	6	35	12 382	74 292,00	0,07
3	SA DAAC HERMES GRUP	MD14MARS1000	1	2	784	1 568,00	0,00
4	SA PIELART	MD14PIEL1001	40	1	192	7 680,00	0,01
5	SA BTA-36	MD14ATBS1001	10	1	2 640	15 840,00	1,58
6	SA TIREX-PETROL	MD14TIRP1008	6	37	14 822	88 932,00	0,08

Tipul tranzacției: Moștenire							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA MIDGARD TERRA	MD14MITE1006	38	1	13	494,00	0,00
2	SA NISTRU-OLĂNEȘTI	MD14NISO1004	10	7	513	5130,00	0,74
3	SA CEREALE-CUPCINI	MD14CUPC1008	10	1	19	190,00	0,00
4	SA Viitorul Tău FINN	MD14TORU1003	1	1	416	416,00	0,00

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare conform prevederilor art.II alin.(3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA BOZON	MD14BOZO1001	1	2	897	897,00	1,33
2	SA SUDOR	MD14SUDO1000	10	1	3	300,00	0,00

CF "BV Fiduciar-Invest" SA

Lista societăților cu răspundere limitată, părțile sociale ale cărora se expun la vânzare de către CF "BV Fiduciar-Invest" SA terțelor persoane:

Comisia de lichidare a CF "BV Fiduciar-Invest" SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că, în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 22.06.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a părților-sociale deținute de administratorul fiduciar și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 37/1 din 11.08.2020 cu privire la unele companii fiduciare, la data de 10.10.2020 începând cu ora 10-00 pînă la ora 12-00, la sediul companiei: mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 26, vor fi expuse spre vânzare părțile-sociale din portofoliul companiei.

Informația detaliată privind lista societăților cu răspundere limitată părțile-sociale ale cărora se expun la vânzare, % deținut, prețul de vânzare a acestora, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 4/13 din 03.02.2020 – Anexa nr. 3).

Mențiune:

- Părțile sociale menționate vor fi realizate terțelor persoane ca părți-sociale unice;
- Doritorii de a procura părțile-sociale respective vor depune în contul curent al CF "BV Fiduciar-Invest" SA (CF "BV Fiduciar Invest" SA c/f1002600019726 str. Sarmizegetusa, 26, mun. Chisinau, 'BC'MOLDOVA-AGROINDBANK'SA suc. 2 Chisinau AGRNMD2X876IBAN IBAN MD69AG000000022511532845) avansul de 10% din valoarea de realizare a părții sociale care nu va fi returnată în cazul refuzului de a le procura.

Dreptul de procurare a părților-sociale îl au:

- Persoanele fizice și juridice din Republica Moldova;
- Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Cererile de participare la licitație pot fi depuse la sediul CF "BV Fiduciar-Invest" SA (mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa 26, tel: (022)63-92-74 și tel: 068540069) pînă la data de 08.06.2020 ora 16-00.

CF "BV Fiduciar-Invest" SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către CF "BV Fiduciar-Invest" SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a CF "BV Fiduciar-Invest" SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 09.07.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 37/1 din 11.08.2020 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 02.11.2020 – 06.11.2020, la Bursa de Valori a Moldovei vor fi expuse spre vânzare 8 pachete de acțiuni aflate în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind lista societăților pe acțiuni expuse spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 37/1 din 11.08.2020, Anexa nr. 2).

Mențiune:

- Pachetele de acțiuni respective vor fi realizate ca pachete unice și se înstrăinează terțelor persoane în condițiile art. II alin. (3) lit. b) din Legea nr. 163/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.

Dreptul de procurare a acțiunilor îl posedă:

- Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
- Persoanele juridice din Republica Moldova;
- Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru informații vă puteți adresa:

- CF "BV Fiduciar-Invest" SA, la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa 26, tel: (022) 63-92-74, tel: 068-54-00-69;
- Reprezentantul CNPF în comisia de lichidare a CF "BV Fiduciar-Invest" SA, la adresa: CNPF, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 77, tel: (022) 85-95-20;
- Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022) 27-75-92.
- Societatea de investiții care reprezintă interesele CF "BV Fiduciar-Invest" SA conform contractului de intermediere: SA "VALINVEST", la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: (022) 22-13-55, 079-77-81-64.

Întreprinderea comercială "Favorabil" SA

(mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 1) conform deciziei organului competent din 22 septembrie 2020, anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acestora, care va avea loc pe data de 19 octombrie 2020, ora 18:30, la sediul Societății pe adresa: mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 1.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea Statutului ÎC „Favorabil” SA în redacție nouă.
2. Înregistrarea Statutului ÎC „Favorabil” SA în redacție nouă la Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită conform situației din 23 septembrie 2020

Înregistrarea acționarilor va începe la ora 17:30. Acționarii vor prezenta documentul de identitate, iar reprezentanții lor și procura perfectată conform legislației în vigoare.

Materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale a acționarilor pot fi consultate, începând cu data de 09 octombrie 2020, pe adresa: mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 1, în zilele de lucru între orele 9:00 – 17:00.

S.A. „Anticor”

informează acționarii și persoanele interesate că a fost înregistrată emisiunea V, închisă, a acțiunilor întreprinderii.

Numărul de acțiuni plasate din emisiunea respectivă este de 4200 unități, în sumă totală de 231000 lei.

Numărul total de acțiuni plasate de SA „Anticor” este de 46973 acțiuni, în sumă totală de 2583515 lei.

Informații suplimentare la tel.: 0-22-742581.

“Cereale Cupcini” S.A.

Hotărârile adunării generale extraordinare a acționarilor ținută cu prezența acționarilor la 01.09.2020 pe adresa: str. Chișinăului, 47, or. Cupcini, rl Edineț, cvorum 74,89%

ADUNAREA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ A APROBAT URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

1. Se aprobă măsurile de redresare în perioada pandemică întru menținerea stabilită a situației economico-financiare:
  - modificarea muncii în schimburi, prin divizare din două în trei schimburi cu micșorarea numărului de angajați în schimb,
  - asigurarea păstrării distanței sociale între angajații schimbului,
  - respectarea regulilor de igienă a mâinilor și igienă respiratorie, dezinfectarea suprafețelor,
  - monitorizarea personală a fiecărui angajat privind starea de sănătate,
  - asigurarea minimalizării contactului fizic cu contragenții societății.
  - deblocarea ieșirilor și înțărilor de rezervă pe teritoriul societății în scopul minimalizării contactelor.
2. Se acceptă, întru asigurarea rambursării creditului solicitat de către SRL “Rusagro-Prim” de la BC “Moldova-Agroindbank” SA transmiterea în ipotecă/gaj BC “Moldova-Agroindbank” SA, a bunurilor care aparțin cu drept de proprietate SA “Cereale-Cupcini” la prețul valorii de gaj aprobate de bancă. Se împuternicește Administratorul SA “Cereale-Cupcini”, sau altă persoană delegată prin procură, cu dreptul de a semna cu BC “Moldova-Agroindbank” S.A. contractele de ipotecă, gaj și oricare alte documente necesare pentru constituirea garanțiilor în favoarea BC “Moldova-Agroindbank” S.A.
3. Se împuternicesc membrii comisiei de cenzori să autentifice semnăturile președintelui și secretarului adunării generale extraordinare a acționarilor.

Organul executiv al societății

Organul executiv al SA «Dacia PI»

a aprobat hotărârea privind convocarea adunării generale ordinare a acționarilor, cu prezența acestora, pe 30 octombrie 2020 pe adresa: mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 8/4. Înregistrarea acționarilor de la 16-00 până la 16-25. Începutul adunării 16-30.

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă anuale al Consiliului pe anii 2019. Examinarea raportului financiar anual al societății pe anul 2019.
2. Aprobarea dării de seamă anuale a Comisiei de cenzori pe anul 2019.
3. Repartizarea profitului pe anul 2019 și normativele de repartizare pe anul 2020.
4. Alegerea Consiliului societății și stabilirea cuantumului remunerației.
5. Alegerea Comisiei de cenzori a societății și stabilirea cuantumului remunerației.
6. Autentificarea semnăturilor Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale.

Lista acționarilor este întocmită la situația de 24 septembrie 2020. Toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor vor fi expuse cu 10 zile înainte de ținerea ei, de la 11-00 până la 13-00 pe adresa mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 8/4.

Acționarii se vor prezenta cu actele ce vor confirma identitatea lor, iar reprezentanții cu procura întocmită în conformitate cu legislația în vigoare și actul de identitate.

În atenția acționarilor S.A. „CONSTRUCTII RUTIERE”

S.A. „Constructii Rutiere” Va aduce la cunostinta ca in baza organului executiv din 23.09.2020, se convoaca Adunarea Generala anuala ordinara a acționarilor, care se va ține cu prezența acționarilor pe data de 29.10.2020, ora 11.00 pe adresa: mun. Chisinau, str. Vasile Alecsandri nr. 143, etaj 3. Înregistrarea acționarilor între orele 10.20 – 10.55.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la darea de seamă financiară anuală a societății pentru anul 2019.
2. Cu privire la darea de seamă a Consiliului pentru anul 2019.
3. Cu privire la examinarea dării de seamă a companiei de audit pentru anul 2019.
4. Cu privire la aprobarea raportului cenzorului societății pentru anul 2019.
5. Cu privire la desemnarea organizației de audit și stabilirea remunerației acestuia.
6. Cu privire la desemnarea cenzorului și stabilirea remunerației acestuia.
7. Cu privire la alegerea membrilor și rezervei consiliului.
8. Cu privire la autentificarea semnăturilor Președintelui și Secretarului adunării generale a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală anuală ordinară a acționarilor societății va fi întocmită conform situației din 24.09.2020. Modificări în lista acționarilor pot fi efectuate în conformitate cu legislația în vigoare.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi pentru Adunarea Generală anuală ordinară pe adresa: mun. Chisinau, str. Petricani, nr. 86, începând cu data de 15.10.2020, în zilele lucrătoare de la 10.00 – pînă la 15.00.

Pentru participarea la Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor S.A. „Constructii Rutiere”, acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor și actul care atestă împuternicirea – procură cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor, perfectată în conformitate cu legislația.

Informații suplimentare la telefonul: (022) 29 39 33.

Organul executiv.

“Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA

Lista societății pe acțiuni, valorile mobiliare ale căreia se expun la vânzare de către administratorul fiduciar “Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a administratorului fiduciar “Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 09.07.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 37/1 din 11.08.2020 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 02.11.2020 – 06.11.2020, la Bursa de Valori a Moldovei va fi expus spre vânzare 1 pachet de acțiuni aflat în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind societatea pe acțiuni expusă spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 37/1 din 11.08.2020, Anexa nr. 2).

Mențiune:

- Pachetul de acțiuni respectiv va fi realizat ca pachet unic și se înstrăinează terțelor persoane în condițiile art. II alin. (3) lit. b) din Legea nr. 163/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.

Dreptul de procurare a acțiunilor îl posedă:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
  2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
  3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.
- Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.
- Pentru informații vă puteți adresa:**
1. “Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA, la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 12, tel: 068540069;
  2. Reprezentantul CNPF în comisia de lichidare a CF “Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA, la adresa: CNPF, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 77, tel: (022)85-95-11;
  3. Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022) 27-75-92.
  4. Societatea de investiții care reprezintă interesele CF “Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA conform contractului de intermediere: SA “VALINVEST”, la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: (022) 22-13-55, 079-77-81-64.

În atenția acționarilor SA “Bicon”.

SA Bicon Vă aduce la cunoștință că în perioada 1.09.2020-30.11.2020 va avea loc transmiterea registrului acționarilor societății de la Societatea de registru Registrator-Centru SA către Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.

Astfel, fiecare acționar are dreptul, în condițiile legii, de a verifica până la inițierea procedurii de transmitere în cauză corectitudinea datelor aferente acțiunilor deținute înscrise la Societatea de registru.

În cazul în care ați depistat careva neconcordanțe referitor la cantitatea de valori mobiliare și/sau deținătorul acestora, vă rugăm să vă adresați la Societatea de registru sau emitent.

Contacte:

Pentru Societatea de registru Registrator-Centru SA, tel. 022741561.

Pentru Emitent Bicon SA, mun. Strășeni, șos. Chișinăului 4, tel. 069376019.

În atenția acționarilor C.P.C. «Cereale-Prut» S.A.!

La data de 11 septembrie 2020 a avut loc adunarea generală anuală ordinară repetată a acționarilor cu cvorumul de 88%.

ADUNAREA GENERALĂ A EXAMINAT ȘI A APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. A aproba darea de seamă a Consiliului Societății cu privire la rezultatele activității pentru anul 2019.
2. A aproba darea de seamă a organului executiv cu privire la rezultatele activității Societății pentru anul 2019. A aproba direcțiile prioritare de activitate a Societății pentru anul 2020.
3. A lua act de situațiile financiare al Societății pentru anul 2019.
4. A aproba raportul comisiei de cenzori privind activitatea în anul 2019.
5. Pierderea anului de gestiune 2019 în sumă de 2 374 404 lei a se acoperi din profitul net al anilor ulterioari. A aproba normativele de repartizare a profitului net pentru anul 2020: capitalul de rezervă – 5%, acoperirea pierderilor anilor precedenți – 95%.

În atenția acționarilor S.A. „Cariera Șaptebani”

S.A. „Cariera Șaptebani” Va aduce la cunostinta ca in baza organului executiv din 23.09.2020, se convoaca Adunarea Generala anuala ordinara a acționarilor, care se va ține cu prezența acționarilor pe data de 30.10.2020, ora 10.00 pe adresa: mun. Chisinau, str. Vasile Alecsandri nr. 143, etaj 3. Înregistrarea acționarilor între orele 09.00 – 09.55.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la examinarea dării de seamă a organului executiv pentru anul 2019.
2. Cu privire la aprobarea dării de seamă a Consiliului societății pentru anul 2019.
3. Cu privire la aprobarea raportului cenzorului societății pentru anul 2019.
4. Cu privire la repartizarea profitului obținut de societate în anul 2019.
5. Cu privire la aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2020.
6. Cu privire la aprobarea unor tranzacții de proporții (accesare de credite, procurare active imobilizate).
7. Cu privire la majorarea capitalului social prin emisie suplimentară de acțiuni.
8. Cu privire la aprobarea modificărilor Statutului societății.
9. Cu privire la desemnarea organizației de audit și stabilirea remunerației acestuia.
10. Cu privire la desemnarea cenzorului și stabilirea remunerației acestuia.
11. Cu privire la alegerea membrilor și rezervei consiliului și stabilirea remunerației acestora.
12. Cu privire la autentificarea semnăturilor Președintelui și Secretarului adunării generale a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală anuală ordinară a acționarilor societății va fi întocmită conform situației din 24.09.2020. Modificări în lista acționarilor pot fi efectuate în conformitate cu legislația în vigoare.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi pentru Adunarea Generală anuală ordinară pe adresa: mun. Chisinau, str. Petricani, nr. 86, începând cu data de 15.10.2020, în zilele lucrătoare de la 10.00 – pînă la 15.00.

Pentru participarea la Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor S.A. “Cariera Șaptebani”, acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor și actul care atestă împuternicirea – procură cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor, perfectată în conformitate cu legislația.

Informații suplimentare la telefonul: (022) 29 39 33.

Organul executiv S.A. „Cariera Șaptebani”

Spre atenția acționarilor S.A. „Succes”

Vă aducem la cunoștință că la 15.09.2020 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. „Succes” la care au participat acționarii ce dețin 81,60% din acțiunile cu drept de vot a societății.

CU VOT UNANIM AU FOST LUATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI REFERITOR LA ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

S-a aprobat:

- Încheierea contractului de împrumut, pe un termen de până la 01.06.2024. Bani împrumutați de către societate vor fi folosiți strict conform condițiilor din Contractul de împrumut bănesc.
- S-a împuternicit Directorul societății d-na Rotari Natalia, cu dreptul de a semna și prezenta documentele în organele respective referitor la împrumutul bănesc.
- Semnăturile președintelui și secretarului adunării, pe procesul – verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor să fie autentificate de către Comisia de Cenzori a societății în exercițiu.

Director Rotari Natalia
Relații la tel. 022-55-83-81

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

„MONTAJAUTOMATICA” SA

„MONTAJAUTOMATICA” SA în baza solicitării din 24.09.2020 a acționarului Ecaterina CEACHIR, care deține 41,23% din acțiunile cu drept de vot ale SA „MONTAJAUTOMATICA”, anunță convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor cu prezența acestora, care va avea loc la 15 Octombrie 2020 ora 10.00, pe adresa: mun. Chișinău, str. Pădurii, 8 A în sala de ședințe (etajul 4). Înregistrarea acționarilor va avea loc de la ora 09.30 până la ora 10.00.

ORDINEA DE ZI:

- Alegerea membrilor Consiliului Societății și Președintelui acestuia;
- Alegerea Comisiei de Cenzori;
- Adoptarea Hotărârii privind solicitarea creditului bancar, garanțiilor bancare, transmiterea băncii în gaj/ipotecă a patrimoniului SA „MONTAJAUTOMATICA” și împuternicirea Directorului General al Societății cu dreptul de a semna contractul de credit, contractele de ipotecă, contractele de gaj, contractul de mandat, acordurile adiționale la ele și alte documente ce țin de valorificarea/asigurarea creditelor;
- Ordinea de autentificare a semnăturilor Președintelui și Secretarului Adunării, care vor semna procesul-verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor SA „MONTAJAUTOMATICA” din 15 Octombrie 2020.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele de pe Ordinea de zi a Adunării, începând cu 05 Octombrie 2020 în zilele de lucru între orele 10.00 – 12.00 pe adresa: Chișinău, str. Pădurii, 8 A (etajul 4).

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunare a fost întocmită conform situației la 25.09.2020.

Pentru înregistrare la Adunare acționarii vor avea asupra sa buletinul de identitate, iar reprezentanții acestora – o procură perfectată conform legislației în vigoare.

Organul executiv

Stimați acționari al S.A. „Universul”,

Societatea pe acțiuni „Universul” în baza deciziei organului executiv convoacă Adunarea Generală Extraordinară cu prezența acționarilor Societății, care va avea loc la data de 16 Octombrie 2020 ora 10.00, mun. Orhei, str. M. Eminescu 7 în incinta societății, cu respectarea tuturor exigențelor stabilite de autorități în legătură cu starea de urgență în sănătate publică, în vederea combaterii virusului Covid-19. Începutul înregistrării 9.30, sfârșitul înregistrării 9.50. Începutul adunării ora 10.00

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- Analiza solicitării unei companii cu privire la depunerea în gaj a patrimoniului societății pentru garantarea executării obligațiilor rezultate din contractarea unui credit.
- Eliberarea împuternicirilor pentru semnarea contractelor precum și altor documente necesare pentru validarea raporturilor cu Banca.
- Legalizarea semnăturilor președintelui și a secretarului pe procesul verbal a adunării generale extraordinare.

Adunarea va fi ținută cu prezența acționarilor la orele 10:00, pe adresa: MD-3501, Republica Moldova, mun. Orhei, str. Mihai Eminescu nr. 7.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară este perfectată la data de 30.09.2020.

Înregistrarea participanților va începe la orele 09:30 și până la orele 09:50, pe adresa: MD-3501, Republica Moldova, mun. Orhei, str. Mihai Eminescu 7.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinei de zi, începând cu 05.10.2020 de la orele 10:00 până la 12:00 pe adresa: MD-3501, Republica Moldova, mun. Orhei, str. Mihai Eminescu 7. Acționarii trebuie să aibă buletinul de identitate, iar reprezentanții procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

Совет

АО «Басарабяска-Сервиче»

Сообщает о проведении годового общего собрания акционеров 26 октября 2020 года в 10:00 в здании Дом Быта №1, по адресу: г. Басарабяска, ул. К. Маркса, 95, 2-ой этаж, каб. N25. Начало регистрации в 9:00

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Отчет исполнительного органа о результатах работы за 2019 год.
- Отчет ревизионной комиссии за 2019 год.
- Отчет совета общества.
- Избрание исполнительного директора АО «Басарабяска-Сервиче».
- Избрание членов совета общества и председателя АО.
- Избрание председателя и членов ревизионной комиссии.
- Перспективы деятельности АО «Басарабяска-Сервиче».

Совет акционерного общества

Întreprinderea de reparație a ambalajelor «SLI» SA

aduce la cunoștință că, la data de 25 septembrie 2020, consiliul societății cu votul unanim al tuturor membrilor

A HOTĂRÎT:

- A aproba darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni, cu calificarea emisiunii ca fiind efectuată;
- A aproba lista subscriitorilor la acțiunile din emisiunea suplimentară, în persoana „Nota Invest” SRL – subscriitor unic la toate acțiunile din emisiunea suplimentară în număr de 1 754 000 unități în valoare totală de 14 032 000,00 lei;
- A aproba modificările la statutul „SLI” SA cu referire la majorarea capitalului social în rezultatul emisiunii suplimentare de acțiuni.

In atenția acționarilor „TOCUȘOR” S.A.

AVIZ de convocare a Adunării generale ordinare a acționarilor „TOCUȘOR” S.A. „TOCUȘOR” S.A., Vă aduce la cunoștință că la data 24.09.2020, de către Consiliul Societății, a fost hotărâtă convocarea adunării generale ordinare a acționarilor, care va avea loc la 02.11.2020, la ora 11.00, pe adresa: or. Chișinău, str. Academiei, 15.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE ORDINARE A ACȚIONARILOR:

- Aprobarea Regulamentului privind desfășurarea adunării anuale ordinare a acționarilor.
- Examinarea și aprobarea dării de seamă financiară a societății pentru anul 2019.
- Aprobarea dării de seamă a organului executiv privind rezultatele activității în anul 2019.
- Aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății pe anul 2019.
- Aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori pe anul 2019.
- Alegerea membrilor Comisiei de cenzori a Societății.
- Aprobarea reorganizării societății prin transformarea formei organizatorico-juridice din Societatea pe Acțiuni „TOCUȘOR” în Societatea cu Răspunderea Limitată „TOCUȘOR”.
- Aprobarea proiectului de reorganizare.
- Aprobarea actului de transmitere a activelor și pasivelor de la Societatea pe Acțiuni „TOCUȘOR” la Societatea cu Răspunderea Limitată „TOCUȘOR” și altor documente ce țin de reorganizarea societății.
- Aprobarea actelor de constituire ale Societății cu Răspunderea Limitată „TOCUȘOR”, cuantumului capitalului social, distribuirea părților sociale și adresei juridice a acestora.
- Numirea organelor de conducere ale Societății cu Răspunderea Limitată „TOCUȘOR”.
- Înștiințarea creditorilor Societății pe Acțiuni „TOCUȘOR” privind reorganizarea societății.
- Desemnarea persoanelor împuternicite din numele societății pentru prezentarea și înregistrarea tuturor documentelor necesare aferente reorganizării societății la Comisia Națională a Pieței Financiare, I. P. Agenția Servicii Publice, Societatea de Investiții, Societatea de Registru, Serviciul Fiscal de Stat, CNAM, CNAS precum și altele instituțiile de stat.
- Autentificarea procesului-verbal al adunării generale ordinare a acționarilor.

Adunarea va fi ținută cu prezența acționarilor la orele 11.00, pe adresa: or. Chișinău, str. Academiei, 15. Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală ordinare este perfectată la data 29.09.2020.

Înregistrarea participanților va începe la orele 10.00 și până la orele 10.55, pe adresa: or. Chișinău, str. Academiei, 15. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinei de zi, începând cu 12.10.2020 de la orele 10.00 până la 15.00 pe adresa: or. Chișinău, str. Academiei, 15.

Acționarii trebuie să aibă buletinul de identitate, iar reprezentanții procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

În atenția acționarilor S.A. „Eliri”

S.A. „Eliri” Va aduce la cunoștință ca în baza organului executiv din 23.09.2020, se convoacă Adunarea Generală anuală ordinare a acționarilor, care se va ține cu prezența acționarilor pe data de 30.10.2020, ora 12.00 pe adresa: mun. Chisinau, str. Vasile Alecsandri nr. 143, etaj 3. Înregistrarea acționarilor între orele 11.00 – 11.55.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire examinarea dării de seamă a organului executiv pentru anul 2019.
- Cu privire la aprobarea dării de seamă a Consiliului societății pentru anul 2019.
- Cu privire la examinarea dării de seamă a companiei de audit pentru anul 2019.
- Cu privire la aprobarea raportului cenzorului societății pentru anul 2019.
- Cu privire la aprobarea unor tranzacții de proporții (accesare de credite).
- Cu privire la majorarea capitalului social prin emisie suplimentară de acțiuni.
- Cu privire la aprobarea modificărilor Statutului societății.
- Cu privire la desemnarea organizației de audit și stabilirea remunerației acestuia.
- Cu privire la desemnarea cenzorului și stabilirea remunerației acestuia.
- Cu privire la alegerea membrilor și rezervei consiliului și stabilirea remunerației acestora.
- Cu privire la autentificarea semnăturilor Președintelui și Secretarului adunării generale a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală anuală ordinare a acționarilor societății va fi întocmită conform situației din 24.09.2020. Modificări în lista acționarilor pot fi efectuate în conformitate cu legislația în vigoare.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi pentru Adunarea Generală anuală ordinare pe adresa: mun. Chisinau, str. Petricani, nr. 86, începând cu data de 15.10.2020, în zilele lucrătoare de la 10.00 – până la 15.00.

Pentru participarea la Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor S.A. „Eliri”, acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor și actul care atestă împuternicirea – procură cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor, perfectată în conformitate cu legislația.

Informații suplimentare la telefonul:
(022) 29 39 33.

SA „COMBINATUL DE PÂINE DIN BĂLȚI”

Oranul executiv al SA „Combinatul de Pâine din Bălți” aduce la cunoștință persoanelor cointeresate că la data de 25 septembrie 2020, ora 12.00 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor, ținută cu prezența acționarilor pe adresa: mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 111. Adunarea a înrunit cvorumul 94,20% și a fost în drept să adopte hotărâri.

AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

- Asigurarea creditorilor solicitate de către „Combinatul de Pâine din Bălți” SA de la BC „Moldindconbank” SA, precum și a creditorilor solicitate și deținute de către IM „Zernoff” SRL și „Basarabia-Nord” SA la BC „Moldindconbank” SA.
- Cu privire la adresarea companiei „Combinatul de Pâine din Bălți” SA către terți cu solicitarea extinderii în favoarea BC „Moldindconbank” SA a gajului asupra bunurilor ce le aparțin, în vederea asigurării rambursării creditelor existente și cele care urmează a fi contractate de către Î.M. „Zernoff” S.R.L., „Basarabia-Nord” SA și „Combinatul de Pâine din Bălți” SA, inclusiv achitării dobânzii și altor plăți aferente.
- Cu privire la adresarea companiei „Combinatul de Pâine din Bălți” SA către terți cu solicitarea participării acestora în calitate de fidejutori.
- Se împuternicește administratorul întreprinderii „Combinatul de Pâine din Bălți” SA, D-ul REVENCO Sergiu de a semna contractele de credit, acordurile adiționale la contractele de ipotecă/gaj, precum și orice alte acte în legătură creditele și garanția bancară solicitate de la BC „Moldindconbank” SA
- Se aprobă autentificarea pe procesului verbal al Adunării Generale Anuale Extraordinare a Acționarilor să fie autentificate de către membrii Comisiei de Cenzori în exercițiu.

К сведению акционеров „UNIVERSCOM” SA

22 септември 2020 г. состоялось повторное очередное годовое общее собрание акционеров Общества в очной форме, кворум составил 67,17%.

БЫЛИ ПРИНЯТЫ СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

- 1-4: Утверждены отчеты: исполнительного органа, Совета и Ревизионной комиссии общества за 2019 год, показатели на 2020 год к Бизнес-плану „Universcom” SA на 2019- 2021 годы, финансовый отчет за 2019 г. и принято к сведению аудиторское заключение по нему.
5. Утверждено распределение прибыли за 2019 г.: на формирование резервного капитала – 5%, на выплату дивидендов – 50%, на инвестирование развития Общества – 43%, на выплату вознаграждения членам Совета и РК – 2%. Общая сумма годовых дивидендов за 2019 г. – 912714,78 лей, размер годовых дивидендов на 1 голосующую акцию – 2,02 лей, в т. ч. размер промежуточных дивидендов на 1 акцию за 9 мес. 2019 г. – 1,31 лей, выплата дивидендов – денежными средствами, срок выплаты – с 02.11.2020 г. Список акционеров, имеющих право на получение дивидендов, составлен на 03.07.2020 года. Также, были утверждены нормативы распределения прибыли на 2020 год.
6. Утверждена оплата труда членов Совета и Ревизионной комиссии.
7. Избран новый состав Совета общества.
8. Утверждена аудиторская фирма “Ecofin-Audit-Service” SRL и оплата её услуг.

În atenția acționarilor S.A. „TRANSCON-M”

S.A. „Transcon-M” Va aduce la cunoștință ca în baza organului executiv din 23.09.2020, se convoacă Adunarea Generală anuală ordinară a acționarilor, care se va ține cu prezența acționarilor pe data de 29.10.2020, ora 10.00 pe adresa: mun. Chisinau, str. Vasile Alecsandri nr. 143, etaj 3. Înregistrarea acționarilor între orele 09.20 – 09.55.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la darea de seamă financiară anuală a societății pentru anul 2019.
2. Cu privire la darea de seamă a Consiliului pentru anul 2019.
3. Cu privire la examinarea dării de seamă a companiei de audit pentru anul 2019.
4. Cu privire la aprobarea raportului cenzorului societății pentru anul 2019.
5. Cu privire la desemnarea organizației de audit și stabilirea remunerației acestuia.
6. Cu privire la desemnarea cenzorului și stabilirea remunerației acestuia.
7. Cu privire la alegerea membrilor și rezervei consiliului.
8. Cu privire la autentificarea semnăturilor Presedintelui și Secretarului adunării generale a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală anuală ordinară a acționarilor societății va fi întocmită conform situației din 24.09.2020. Modificări în lista acționarilor pot fi efectuate în conformitate cu legislația în vigoare.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi pentru Adunarea Generală anuală ordinară pe adresa: mun. Chisinau, str. Petricani, nr. 86, începând cu data de 15.10.2020, în zilele lucrătoare de la 10.00 – până la 15.00.

Pentru participarea la Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor S.A. „Transcon-M”, acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor și actul care atestă împuternicirea – procură cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor, perfectată în conformitate cu legislația.

Informații suplimentare la telefonul: (022) 29 39 33.

În atenția acționarilor “Centrul Tehnic-Ceadir-Lunga” S.A.

Conform hotărârii Consiliului din 25.09.2020 se anunță despre convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor “Centrul Tehnic-Ceadir-Lunga” S.A. cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de 21 octombrie 2020 ora 11-00 pe adresa: Uta Găgăuzia, or. Ceadir-Lunga, str. Iubileinaia 38 (sala de conferințe) cu înregistrarea acționarilor pentru participare la adunare de la ora 10-00 până la ora 10-50.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Privind alegerea membrilor Consiliului Societății și stabilirea cuantumului retribuției muncii acestora.

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE:

– Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală va fi întocmită conform situației din 25.09.2020.

– Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu 12 octombrie 2020 în zilele lucrătoare între orele 14:00 – 16:00, în incinta Societății pe adresa: or. Ceadir-Lunga, str. Iubileinaia 38, tel. 0 291 21365. Persoana responsabilă pentru dezvăluirea informației este dna Marinova Maria.

Pentru participare la Adunare, acționarii vor avea asupra sa buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor – și documentul care atestă împuternicirile lor.

labanji Savellii

În atenția acționarilor S.A. „PIETRIȘ”

S.A. „Pietriș” Va aduce la cunoștință ca în baza organului executiv din 23.09.2020, se convoacă Adunarea Generală anuală ordinară a acționarilor, care se va ține cu prezența acționarilor pe data de 29.10.2020, ora 12.00 pe adresa: mun. Chisinau, str. Vasile Alecsandri nr. 143, etaj 3. Înregistrarea acționarilor între orele 11.20 – 11.55.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la darea de seamă financiară anuală a societății pentru anul 2019.
2. Cu privire la darea de seamă a Consiliului pentru anul 2019.
3. Cu privire la examinarea dării de seamă a companiei de audit pentru anul 2019.
4. Cu privire la aprobarea raportului cenzorului societății pentru anul 2019.
5. Cu privire la plata dividendelor din profitul obținut în perioada anilor precedenți.
6. Cu privire la desemnarea organizației de audit și stabilirea remunerației acestuia.
7. Cu privire la desemnarea cenzorului și stabilirea remunerației acestuia.
8. Cu privire la alegerea membrilor și rezervei consiliului.
9. Cu privire la autentificarea semnăturilor Presedintelui și Secretarului adunării generale a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală anuală ordinară a acționarilor societății va fi întocmită conform situației din 24.09.2020. Modificări în lista acționarilor pot fi efectuate în conformitate cu legislația în vigoare.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi pentru Adunarea Generală anuală ordinară pe adresa: mun. Chisinau, str. Petricani, nr. 86, începând cu data de 15.10.2020, în zilele lucrătoare de la 10.00 – până la 15.00.

Pentru participarea la Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor S.A. „Pietriș”, acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor și actul care atestă împuternicirea – procură cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor, perfectată în conformitate cu legislația.

Informații suplimentare la telefonul: (022) 29 39 33. Organul executiv.

Administratorul S.A. “PLAI-DAD”

anunță convocarea adunării generale extraordinare, repetată a acționarilor cu participarea lor, pentru data de 30.10.2020, în incinta societății pe adresa: mun. Chișinău, str. Uzinelor, 171” B”. Începutul înregistrării – ora 9.00. Începutul adunării – ora 10.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă privind activitatea în anul 2019.
2. Darea de seamă financiară și aprobarea raportului financiar.
3. Darea de seamă a comisiei de cenzori.
4. Cu privire la lichidarea societății.
5. Cu privire la alegerea comisiei de lichidare (lichidatorului).
6. Cu privire la autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării generale.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită la data 29.07.2020.

De materialele incluse pe ordinea de zi a adunării acționarilor vor lua cunoștință cu începere din 20.10.2020 (orele 9.00-15.00) pe adresa: mun. Chișinău, str. Uzinelor, 171” B”.

Acționarii vor avea asupra lor buletinul de identitate, iar reprezentanții procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

Relații la tel. 067200714

SA „Basarabia-Nord”

comunică privind rezultatele adunării generale extraordinare a acționarilor.

Adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „Basarabia-Nord” a avut loc la data de 25.09.2020 pe adresa: mun. Bălți bulevard Victoriei 90 A cu cvorumul de 85,8% din numărul total de 820 768 acțiuni cu drept de vot.

AU FOST EXAMINATE ȘI APROBATE URMĂTOARELE DECIZII:

1. Asigurarea rambursării creditului solicitat de către „Basarabia-Nord” S.A. de la BC „Moldindconbank” S.A., precum și a creditelor existente și solicitate ale Î.M. „Zernoff” SRL și „Combinatul de Pâine din Bălți” SA la BC „Moldindconbank” SA.
2. Cu privire la participarea „Basarabia-Nord” S.A. în calitate de fidejutor în scopul asigurării rambursării creditului solicitat de către Î.M. „Zernoff” S.R.L. de la BC „Moldindconbank” SA.
3. Cu privire la adresarea companiei „Basarabia-Nord” S.A. către terți cu solicitarea extinderii în favoarea BC „Moldindconbank” SA a gajului/ipotecii asupra bunurilor ce le aparțin în vederea asigurării rambursării creditelor existente și cele care urmează a fi contractate de către Î.M. „Zernoff” S.R.L., „Basarabia-Nord” S.A. și „Combinatul de Pâine din Bălți” SA, inclusiv achitării dobânzii și altor plăți aferente.
4. Cu privire la adresarea companiei „Basarabia-Nord” S.A. către terți cu solicitarea de participare în calitate de fidejutori în scopul asigurării rambursării creditului solicitat de către „Basarabia-Nord” S.A. de la B.C. „Moldindconbank” S.A., inclusiv asigurării achitării dobânzilor și altor plăți aferente.
5. A desemna și împuternici persoana autorizată de a semna contractul de credit, acordurile adiționale la contractele de ipotecă/gaj, contractul de cesiune a încasărilor mijloacelor bănești, contractul de fidejusiune și alte acte necesare în legătură cu creditul solicitat de către „Basarabia-Nord” S.A. de la B.C. „Moldindconbank” S.A.
6. A desemna și împuternici persoana autorizată de a reprezenta „Basarabia-Nord” S.A., în calitate de acționar, la Adunarea generală a acționarilor al „Combinatul de Pâine din Bălți” SA.
7. A autentifica procesul verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor Societatea pe Acțiuni „Basarabia-Nord” – Comisiei de cenzori.

În atenția acționarilor SA “Inlac”

SA “Inlac” vă aduce la cunoștință că în perioada 1 septembrie 2020- 30 noiembrie 2020 va avea loc transmiterea registrului acționarilor societății de la Societatea de registru SA “Soliditate” către Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.

Astfel, fiecare acționar are dreptul, în condițiile legii, de a verifica până la inițierea procedurii de transmitere în cauză corectitudinea datelor aferente acțiunilor deținute înscrise la Societatea de registru. În cazul în care ați depistat careva neconcordanțe referitor la cantitatea de valori mobiliare și/sau deținătorul acestora, vă rugăm să vă adresați la Societatea de registru sau emitent.

Contacte:

SA “Soliditate” str. Feredeului 4, mun. Chișinău, Moldova, tel. +(373) 22 54-93-20;
SA “Inlac” str. Chișinăului 45, or. Cupcini, r-nul Edineț, Moldova, tel. +(373) 246 7-10-88

CF “Econ-Renaștere” SA

Lista societății pe acțiuni, valorile mobiliare ale căreia se expun la vânzare de către CF “Econ-Renaștere” SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a CF “Econ-Renaștere” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 09.07.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 37/1 din 11.08.2020 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 02.11.2020 – 06.11.2020, la Bursa de Valori a Moldovei va fi expus spre vânzare 1 pachet de acțiuni aflat în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind societatea pe acțiuni expusă spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 37/1 din 11.08.2020, Anexa nr. 2).

Mențiune:

- Pachetul de acțiuni respectiv va fi realizat ca pachet unic și se înstrăinează terțelor persoane în condițiile art. II alin. (3) lit. b) din Legea nr. 163/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.

Dreptul de procurare a acțiunilor îl posedă:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru informații vă puteți adresa:

1. CF “Econ-Renaștere” SA, la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 26, tel: (022) 63-92-69, tel: 068-54-00-69;
2. Reprezentantul CNPF în comisia de lichidare a CF “Econ-Renaștere” SA, la adresa: CNPF, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 77, tel: (022)85-95-13;
3. Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022) 27-75-92.
4. Societatea de investiții care reprezintă interesele CF “Econ-Renaștere” SA conform contractului de intermediere: SA “VALINVEST”, la adresa: mun. Chișinău, str. Gheorghe lablocichin, 5/1, tel: (022) 22-13-55, 079-77-81-64.

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

2

За счет чего Молдова стала больше экспортировать в Румынию, чем в Россию

3

Налоговые льготы на миллиарды леев. Только от НДС сумма составила 2 млрд леев

4

Национальная комиссия по финансовому рынку и Национальное бюро автостраховщиков доводит до сведения общественности следующее.

После двух десятилетий мониторинга молдавского рынка страхования со стороны Совета бюро «Зеленая карта» (Брюссель), руководящий орган Международной системы страхования «Зеленая карта» – Генеральная ассамблея 24 сентября 2020 года приняла решение «не продлевать статус мониторинга за Национальным бюро автостраховщиков (BNAА) Р. Молдова». В соответствии с этим решением, BNAА – представительская организация страховых компаний-эмитентов полисов «Зеленая карта» – получила статус полноправного члена в системе «Зеленая карта». Этим же решением исполнительный директор бюро Алина Осояну назначена сопредседателем Комитета по внутреннему урегулированию Совета бюро в Брюсселе.

Высоко оценивая совместные усилия молдавских властей и профессиональных участников страхового рынка по устранению недостатков, и в то же время отмечая определенные корпоративные проблемы, Генеральная ассамблея отмечает важность выполнения молдавскими страховщиками пруденциальных требований для обеспечения финансовой безопасности компаний и выполнения интересов страхующихся лиц. В то же время руководящие органы системы «Зеленая карта» высказались за «сохранение BNAА Внешней финансовой гарантии и Программы перестрахования».

Пресс-служба НКФР

Молдова – полноправный участник международной системы страхования «Зеленая карта»

Курс валют на 30.09.2020 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	16.9565
EUR	1	19.8273
UAH	1	0.5991
RON	1	4.0680
RUB	1	0.2148

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com

тел.: 022 22-12-87;

факс: 022 22-05-03

Подпишитесь на электронную версию Capital Market

Подписавшись на электронную версию Capital Market, вы получаете постоянный доступ к электронной версии газеты, ее архиву, вашему объявлению или интересующей вас статье.

Чтобы подписаться на электронную версию газеты Capital Market, нужно позвонить в редакцию (022 221287), или отправить электронное письмо на email ziarulcm@gmail.com.

ВНИМАНИЮ КОМПАНИЙ – СУБЪЕКТОВ ПУБЛИЧНОГО ИНТЕРЕСА!

Оператор Официального механизма накопления информации IP Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

Телефоны для справок:

022 221287, 022 229445

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

“Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный

телефон – 022 22 9445,

email – gt@capital.market.md

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания 22 сентября Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. РЕГУЛИРОВАНИЕ

- Внес поправки в Постановление НКФР №57/14 от 28.12.2018 об утверждении специализированных отчетов страховщиков (перестраховщиков) по обязательному внутреннему и внешнему страхованию автогражданской ответственности. Поправки разработаны в целях упрощения ежемесячных специализированных отчетов и во избежание систематических ошибок, допускаемых страховщиками, проведения анализа дополнительных показателей, таких как уровень чистого ущерба, уровень чистых расходов и чистая операционная комбинированная ставка. Также поправки касаются увеличения срока предоставления Отчета о техническом результате, установленном при страховании ОСАГО / «Зеленая карта» до 1 марта, так как при его заполнении используются данные по расходам страховщика, которые могут быть определены только по завершении отчетного периода.

- Внес поправки в Инструкцию о порядке регистрации облигаций, выпущенных органами местной публичной власти (Постановление НКФР №18/1/2018), в целях устранения противоречий с последними поправками и дополнениями в законодательство (в частности Закон №397/2003 о публичных финансах).

II. АВТОРИЗАЦИЯ

- Выдал согласие на государственную регистрацию изменений, внесенных в устав Страховой компании DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP SA (утверждены на внеочередном собрании Административного совета №12 от 03.08.2020).

- Одобрил утверждение руководителей 10 филиалов Страховой компании DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP SA.

- Разрешил государственную регистрацию изменений и дополнений в устав АЕІ HILIUȚI-RÎȘCANI (утверждены на общем собрании членов, проведенном заочно 14.08.2020).

- Одобрил регистрацию в Реестре эмитентов ценных бумаг отчета о результатах дополнительной эмиссии акций Акционерного общества Centrul Tehnic Comercial ALFA на сумму 512 220 леев в количестве 34148 простых именных акций номинальной стоимостью 15 леев, за счет денежных средств и конвертирования кредитных долгов.

- Разрешил реорганизацию фирмы AGO-DACIA SA путем дробления (выделения) с передачей части имущества новой компании ARRIVE MW&CO SRL.

- Разрешил реорганизацию путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью акционерных обществ ZORILE LA VASILE из мун. Бельцы и METAL из г. Фалешты.

- Утвердил продажную цену согласно актам переоценки ценных бумаг и долей, которыми владеют доверительные управляющие BV FIDUCIAR INVEST SA, ECON-RENAȘTERE SA и COMPANIA FIDUCIARĂ A FERROVIARILOR SA, и которые выставляются на продажу в порядке, установленном законодательством.

III. НАДЗОР

- Отменил решение о приостановлении банковских операций на текущих и депозитных счетах АЕІ CĂRPINENI, введенное Распоряжением НКФР №42/8-О от 02.09.2020.

- Предписал управляющим некоммерческих организаций (НКО), чья деятельность была приостановлена на условиях ст. 20 части (1) Закона №1/2018, безусловно соблюдать положения законодательства в сфере отчетности

НКО и выплатить регуляторные пошлины согласно требованиям действующих нормативных актов.

В ходе очередного заседания 29 сентября Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. РЕГУЛИРОВАНИЕ

- Внес изменения в Постановление НКФР №10/2 от 09.03.2020 о некоторых мерах по проверке и передаче реестров владельцев ценных бумаг акционерных обществ. Поправки направлены на включение в Программу передачи Единому центральному депозитарию четырех акционерных обществ, которые соответствуют критериям крупных субъектов.

- Внес изменения в Постановление НКФР №45/5 от 16.10.2009 об утверждении формы и содержания специальных отчетов посредников в страховании и/или перестраховании. Данные поправки разработаны в целях: упрощения специальных ежемесячных отчетов и во избежание систематических ошибок, допускаемых посредниками в страховании/перестраховании, исключения любых толкований в отношении отражения доходов/комиссионных сборов, полученных ими, подробного разъяснения порядка заполнения специальных отчетов для каждой категории посредников (страховой/перестраховой брокер, страховой агент – юридическое лицо и агент банкашуранс), а также установления положений об отчетности посредников в страховании/перестраховании, прекративших посредническую деятельность с отзывом лицензии. Документ отправляется на визирование и предлагается к публичному обсуждению на условиях положений законодательства.

II. АВТОРИЗАЦИЯ

- Разрешил государственную регистрацию изменений и дополнений, внесенных в уставы АЕІ VALEA VÎLCULUI (утверждены повторным общим собранием членов в заочной форме от 07.08.2020) и АЕІ VICTORIA-SĂRĂTENII VECHI (утверждены общим собранием членов в заочной форме от 14.08.2020).

- Выдал трастовый компании CF BV FIDUCIAR INVEST SA предварительное согласие на приобретение государственных ценных бумаг.

- Разрешил реорганизацию путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью Акционерного общества SANDA & CO.

- Исключил из Реестра эмитентов ценных бумаг акции, выпущенные ранее Акционерным обществом DACII-INCOM в количестве 102 380 простых именных акций, в результате реорганизации путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью.

- Предварительно утвердил субъект аудита AUDIT-CONCRET SA и членов его команды для проведения аудита финансовых отчетов и аудита в надзорных целях в Страховой компании MOLDOVA-ASTROVAZ SA.

- Одобрил переоформление лицензии Страхового-перестрахового брокера PROGRES ASIG SRL на право осуществления посреднической деятельности в сфере страхования и перестрахования, на неограниченный срок, с выдачей нового бланка лицензии, путем изменения юридического адреса с мун. Кишинев, ул. Василе Александри, 97 на мун. Кишинев, бульвар Дмитрия Кантемира, 3/1.

- Выдал предварительное согласие на утверждение в должности членов совета общества CA GENERAL ASIGURĂRI SA, с наделением их полномочиями членов ревизионной комиссии, и разрешил государственную регистрацию данных изменений в Государственном реестре юридических лиц. Также одобрил назначение Лины Шишкану на руководящую должность актуария в компании CA GENERAL ASIGURĂRI.

Пресс-служба НКФР

Налоговая политика предусматривает пересмотр дорожного сбора

Налоговая политика в начальном варианте выставлена в виде законопроекта на публичное обсуждение. Как обычно, она содержит новые элементы и вызывает ряд вопросов. Почему? Потому что речь идет о налогах, пошлинах и других инструментах, при помощи которых предприниматели получают деньги или платят их. Очевидно, что в пользу государства и гражданина.

Обсуждается и анализируется также концепция бюджетно-налоговой политики на 2021 год. Естественно, первый вопрос, требующий ответа – что в ней нового. По словам представителей Министерства финансов, среди правок можно отметить следующие. Прежде всего, предлагается снизить налог на добавленную стоимость (НДС) на удобрения и другие товары для сельского хозяйства: до 12% как для основных сельскохозяйственных продуктов, так и для удобрений и сельскохозяйственных материалов. Премьер-министр Ион Кику отметил, что данная поправка – это «шаг к уравниванию ставок НДС и устранению ряда проблем, связанных с дисбалансом в производственной цепи».

Аграрный сектор искал и ищет баланс в применении налоговой политики. Последнее решение в этом смысле связано с установлением ставок НДС, сроков возврата государства разницы НДС.

Год назад дискуссии по этому вопросу завершились созданием

рабочей группы в Правительстве при участии сельскохозяйственных производителей, экспортеров, представителей Государственной налоговой службы и профильного министерства. На повестке дня был вопрос о механизме применения НДС в сельском хозяйстве. Приводился пример семян подсолнуха, которые покупают, выплачивая НДС в размере 8%, а при продаже масла НДС составляет 20%. Примерно то же самое относилось и к другим товарам. Тогда рассматривалось несколько вариантов применения НДС.

Судя по первой реакции аграриев на последние изменения в новой бюджетно-налоговой политике, они приветствуют нововведения.

Другим новым элементом проекта является избежание двойного налогообложения дивидендов. Эта проблема характерна не только для Молдовы, ее долго обсуждали в том числе во всей Европе.

Еще одна новость – увеличение акцизов на нефтепродукты на 9-10%, табачные изделия – примерно на 15% и на алкоголь – на 5%.

Акцизы на табачные изделия растут ежегодно, так как Молдова обязалась гармонизировать налоговое законодательство в этой сфере с акцизами, действующими на территории ЕС. Что это значит? Что акциз за 1000 сигарет должен составлять 90 евро к 2025 году. Сейчас он составляет 35 евро, поэтому в ближайшие годы надо ждать дальнейшего роста. Что касается роста акцизов на нефтепродукты, то это может привести к повышению цен на другие товары и услуги, если, конечно, не задействовать инструменты, которые позволят смягчить негативные последствия. Тем более что и авторы предлагаемого законопроекта утверждают, что в Молдове наблюдается низкая покупательная способность бензина и соляры. Часто ссылаются на данные, согласно которым средняя заработ-

ная плата гражданина по экономике в Молдове равна 515 литрам бензина.

Зарплата работника в Румынии составляет 749 литров бензина, что намного меньше, чем в Люксембурге – 3278 литров горючего.

В проекте бюджетно-налоговой политики на 2021 год заявлен совсем другой подход к оплате за пользование дорогами. Сейчас дорожный сбор платят раз в год – при прохождении техосмотра автомобиля. Размер пошлины зависит от мощности двигателя. Для двигателя мощностью 5000 кубов сумма составит 7500 леев. Предлагается включить этот сбор в акциз на потребляемое горючее.

Многие эксперты сочли верным это решение. По словам бывшего главы Национального агентства по регулированию в энергетике Виктора Парликова, инициатива Правительства – это шаг в верном направлении. Хотя есть ряд проблем в сфере распределения акцизов на горючее.

«Те, кто ездил меньше, платили больше по сравнению с теми, кто больше пользовался дорогами. Сейчас, наоборот, предлагается последним платить больше. Это более правильный механизм», – отметил Парликов.

Он перечислил преимущества объявленной реформы: сбалансирование налогового бремени – больше пользуешься дорогами, больше платишь; упрощение управления налогами – будет на один налог меньше.

Экономический аналитик Виорел Гырбу считает, что предложение Правительства создает более правильную связь между сбором и уровнем использования соответствующей услуги.

«Думаю, это хорошая инициатива. Сбор будет включен в конечную цену, а не в акциз, мне так кажется правильнее. Нет связи между акцизом и этим сбором. Потеряют, наверное, местные бюджеты, но Правительство в состоянии компенсировать такие убытки», – подчеркнул В. Гырбу.

С другой стороны, есть и другие мнения. Высказывают опасения, что эти поправки невыгодны сельскому хозяйству. Ведь трактор практически не ездит по общественным дорогам, но сбор будут взимать через потребляемую им солярку.

Скорее всего, все это хорошо понимают те, кто разрабатывает и совершенствует налоговую политику. И Молдова не единственная страна, где дорожный сбор включен в стоимость соляры и где тракторы нечасто появляются на автострадах.

Константин ОЛТЯНУ

За счет чего Молдова стала больше экспортировать в Румынию, чем в Россию

В январе – июле 2020 года экспорт товаров из Молдова составил \$1,4 млрд, что на 12,8% меньше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. Более четверти молдавского экспорта поступило за Прут. Таким образом, Румыния стала главным торговым партнером Молдовы. Об этом говорят данные Национального бюро статистики.

Реэкспорт иностранных товаров составил \$315,4 млн (22,9% в общем объеме экспорта) или на 34,0% меньше, по сравнению с январем – июлем 2019 года. Реэкспорт товаров после переработки (одежда, обувь и аксессуары, запчасти для автомобилей, коаксиальные кабели, трансформаторы электричества, сумки, изделия из кожи, очищенный орех, стулья и запчасти к ним, игрушки) составил 16,6% в общем объеме экспорта. Классический реэкспорт не претерпел заметных изменений (медикаменты, сигареты, содержащие табак, винные дистилляты, виски, джин, водка, ликеры, соленья, трикотажные изделия, масла, туалетные принадлежности, товары для красоты, упаковка из пластика или дерева, мебель и так далее) – 6,3%.

СОГЛАШЕНИЕ О СВОБОДНОЙ ТОРГОВЛЕ НАПРАВИЛО БИЗНЕС НА ЗАПАД

По данным НБС, общий объем экспорта молдавской продукции на европейский рынок за семь месяцев этого года составил \$893,5 млн – 64,7% от общего объема экспорта, а импорта – \$1,326 млрд.

При этом объем молдавского экспорта в Румынию в январе – июле 2020 года составил \$357,05 млн, а импорта из этой страны – \$348,73 млн. Таким образом, торговый баланс Молдовы с Румынией в январе – июле 2020 года увеличился на 8,32 млн долларов. Румыния стала основным торговым партнером нашей страны как по экспорту, так и по импорту, закупив за этот период наибольший объем молдавской продукции и заняв первое место по поставкам товаров в Молдову.

Вторым по величине торговым партнером нашей страны в первой десятке стран Евросоюза является Италия, на рынок которой за отчетный период мы экспортировали продукции на 124,2 млн и импортировали товаров на 192,7 млн долларов. Среди основных европейских стран, в которые наша страна экспортирует свою продукцию, – Германия, Польша, Чехия, Испания, Греция, Болгария, Франция, Нидерланды.

За отчетный период экспорт молдавских товаров на рынок СНГ составил \$220,8 млн при доле в общем экспорте 16%, а импорт – \$733,6 млн. В Российскую Федерацию экспорт составил 137,49 млн, а импорт российской продукции в нашу страну – 337,61 млн. По данным за январь – июль 2020 года, на белорусский рынок Молдова экспортировала товаров на \$37,9 млн, импортировала – на 56,5 млн. На украинский рынок мы экспортировали товаров на сумму \$33,7 млн, импортировали – на 276,3 млн.

«Румыния стала основным импортером молдавской продукции, тем самым в несколько раз опередив в этом отношении других стратегических партнеров. Это говорит о стратегическом сотрудничестве, подтвержденном цифрами и фактами, а не только заявлениями. Кроме того, Министерство экономики и инфраструктуры сосредотачивает свои усилия на реализации сложной двусторонней повестки дня со всеми существующими партнерами, а также на расширении рамок торгового экономического сотрудничества с максимально возможным количеством стран, чтобы предоставить нашим производителям доступ к новым рынкам», – заявил глава ведомства Серджиу Райлян.

С точки зрения статистики, 20 лет назад поставки молдавских товаров за Прут достигали 8% от общего объема экспорта. Постепенно ситуация менялась, с каждым годом этот показатель рос, и после вступления в 2014 году в силу Соглашения о свободной торговле его значение резко подскочило. Уже в 2015 году Румыния стала основным внешнеторговым направлением для молдавских товаров – ее доля составила 22,5%, причем этот показатель увеличивался с каждым годом.

Несмотря на то, что торговый баланс склоняется в пользу Румынии, в основном из-за того, что из Румынии импортируется полностью запас горючего, необходимого для молдавского рынка, тем не менее торговый дефицит между обеими странами невелик. В 2019

году он составил \$45,9 млн, что на 48 млн меньше, чем в предыдущем году. Причина проста – спрос на горючее на молдавском рынке относительно постоянен, а возможности поглощения Румынией молдавских товаров, в том числе из агропромышленного комплекса, постоянно растут.

КАКИЕ ТОВАРЫ ИДУТ В РУМЫНИЮ, И ПОЧЕМУ РОССИЯ ПЕРЕСТАЛА ПРИВЛЕКАТЬ БИЗНЕСМЕНОВ

Наибольшим спросом среди молдавских товаров на рынке Румынии пользуются оптоволоконно и изделия из него, промышленные кабели, аксессуары к одежде, текстильные изделия, стеклянные сосуды, мебель, сахар, выпечка и хлебобулочные изделия, семена подсолнуха, свежий виноград и так далее. Как видно, экспортируется не сырье, а результат переработки с высокой добавленной стоимостью.

Россия была одним из основных торговых партнеров Молдовы за весь переходный период. Но доля молдавского экспорта в Россию снизилась из-за диверсификации торговых партнеров, а также из-за неясных правил игры в торговых отношениях с некоторыми партнерами из России. Россия утратила лидерство как направление экспорта молдавских товаров еще шесть лет назад, и ее место заняла Румыния. Доля экспорта в Россию составила 18,1% в общем объеме молдавского экспорта. Экспорт в Россию составил \$137,49 млн, а импорт российской продукции в нашу страну – \$337,61 млн.

Экономисты из Expert-Grup считают, что торговые отношения Молдовы и России вступили за последнее десятилетие в зону неопределенности. Недавние политические и экономические изменения на уровне Молдова – ЕС будут и дальше поддерживать такое состояние. Таким образом, Молдова должна быть готова свести к минимуму вероятные удары со стороны России. При наличии отрицательного торгового баланса, главной задачей для Молдовы становится не сокращать экспорт в Россию, а повышать общий уровень экспорта параллельно с диверсификацией номенклатуры поставляемых товаров и рынков сбыта.

Виктор UPCU

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnfp.md

В Молдове с 25 сентября по 13 ноября пройдет новый раунд приватизации госсобственности

На аукцион «с молотка» Агентство публичной собственности выставило 15 предприятий по начальной стоимости свыше 287,1 млн леев.

В частности, на продажу едиными имущественными комплексами выставлено госпредприятие по выращиванию цветов и семян Vivaflora (2,65 млн леев), профилакторий Академии наук (2 млн леев) и госпредприятие по производству и реализации мучной продукции в Бессарабке Pita-Service (145 тыс. леев). Также продается доля государства в уставном капитале столичного IT-Cafe (3,53 млн леев) и комплексы имущества 11 госпредприятий: 2 участка под строительство площадью 5,6508 га и 1,5 га, расположенные по ул. В. Лупу в Кишиневе (200 млн и 60 млн леев), четырехэтажный производственный комплекс в Кишиневе (9,5 млн леев), кинотеатр в Леове (1,68 млн леев), база отдыха Lux в Вадул-луй-Водах (0,35 млн леев) и другие.

Заявки на участие в аукционе принимаются до 20 октября, аукцион пройдет 21 октября.

Кроме того, с 3 по 13 ноября на Фондовой бирже (ФБМ) пройдут аукционы «с молотка» по продаже акций государства в 13 акционерных обществах, доля государства в которых составляет от 30,083 до 99,637%.

Самый дорогой «лот» – госпакет акций государства в АО Metalferos (78,282%), его начальная цена составит около 907 млн леев (3230 леев за акцию).

Также через ФБМ планируется приватизировать госпакеты акций в Институте научных исследований Rif-Acvaapararat (92,908%) – 20,9 млн леев, 30,083% акций находящегося в процессе несостоятельности предприятия Alimentarmaş (6,07 млн леев), а также доли государства в 10 предприятиях по ремонту и содержанию автодорог.

Взаимоподключение рынков электроэнергии Молдовы и Украины – один из приоритетов в рамках программы ЕС EU4ENERGY

По сообщению Министерства экономики и инфраструктуры и Национального агентства по регулированию в энергетике (НАРЭ), обсуждение этого вопроса прошло во время онлайн-заседания с представителями Moldelectrica, Секретариата Энергетического сообщества и профильных ведомств Украины.

Наряду с вопросом объединения рынков электроэнергии Молдовы и Украины, стороны обсудили взаимоподключение электросетей Молдовы с сетями Евросоюза, прогресс в гармонизации национального законодательства с европейскими нормами. Министр экономики и инфраструктуры Сергей Райлян выразил желание и готовность Правительства Молдовы продолжить диалог с правительством Украины о двустороннем сотрудничестве по подключению национальных инфраструктур к материковой электросети. Операторы рынков электроэнергии двух стран договорились продолжать работу над подписанием соглашений для компенсации технологических потоков между двумя энергосистемами и инициирования общего распределения трансграничной мощности.

Директор НАРЭ Октавиан Калмык подчеркнул важность обеспечения четких, прозрачных и недискриминационных правил для трансграничных сделок на рынке электроэнергии Молдовы и Украины, в соответствии с европейскими нормами в области энергетики. Также Октавиан Калмык упомянул, что в августе текущего года Админсовет директоров НАРЭ утвердил Правила рынка электроэнергии, которые вступят в силу с 2021 г.

InfoMarket

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки: Moldpresa: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: Instituția Publică Ediția Periodică CAPITAL MARKET

Регистрационный №: 1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Главный редактор: Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора: Лилия АЛКАЗЭ

Принимать объявлений и отчетов: ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

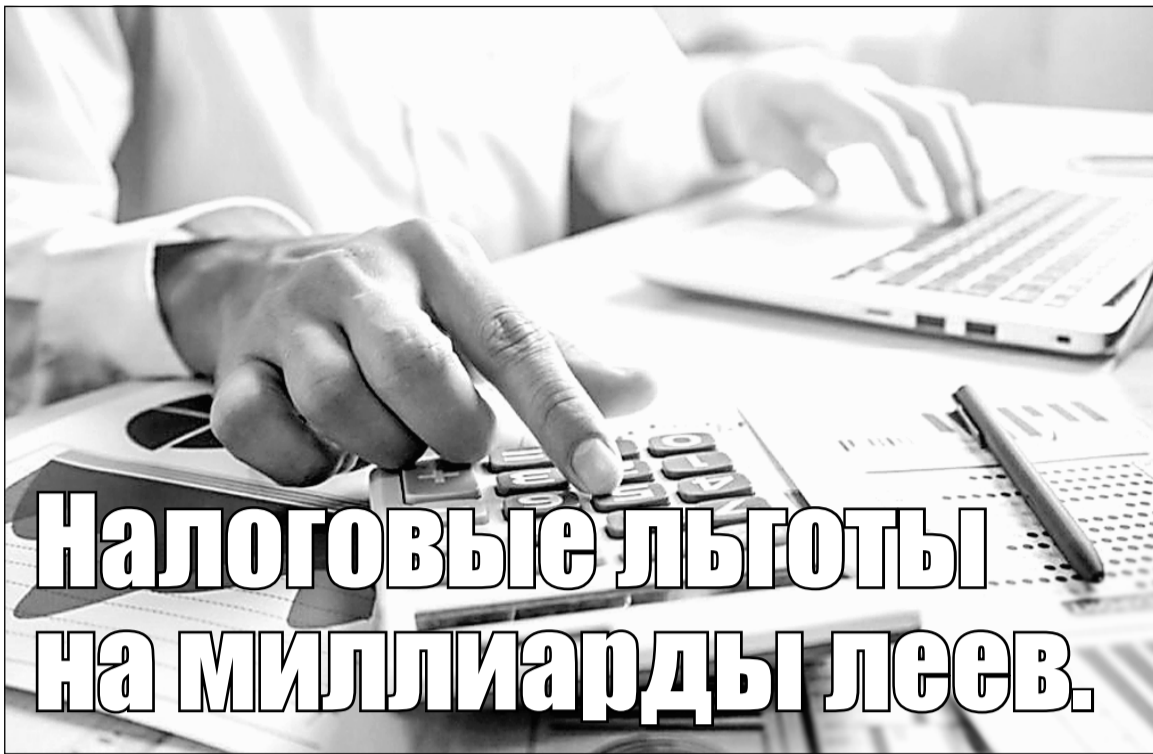
Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL BC "Victoriabank", S.A., fil.11, Chișinău, BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора,

которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

НАЛОГОВЫЕ ЛЬГОТЫ НА МИЛЛИАРДЫ ЛЕЕВ.

Только от НДС сумма составила 2 млрд леев

С 1991 года в Молдове широко применяются налоговые льготы. Они представляют собой налоговые расходы государства, предоставляемые людям, компаниям или экономическим субъектам. Если в 2011 году они составляли половину доходов государственного бюджета, то в настоящее время – 60%. Согласно налоговой статистике, в 2019 году налогоплательщики получили различные налоговые льготы по выплате НДС на общую сумму 1,9 млрд леев, а по решениям Государственной налоговой службы, возврат НДС составил 2,9 млрд леев. Об этом говорится в отчете Счетной палаты.

Чемпионами среди получателей налоговых льгот являются представители сектора электроэнергетики, импортирующие, поставляющие и распределяющие электричество. Сумма льгот от освобождения от уплаты НДС составила 1,2 млрд леев.

Услуги сельскохозяйственных кооперативов получили освобождение от НДС на сумму 462 млн леев, почтовые услуги – 88,4 млн леев, конфискованное имущество и безхозное имущество – 2,2 млн леев.

НАЛОГОВЫЕ ЛЬГОТЫ СОСТАВИЛИ ПОЛОВИНУ БЮДЖЕТА СТРАНЫ

Экономист IDIS Viitorul Вячеслав Ионицэ считает, что «не было проведено ни одного исследования в этой сфере, за исключением 2016 года, когда Счетная палата пожелала узнать, какова сумма льгот и кто их получатели. Сейчас насчитывается более 105 льгот. Например, те, кто строит дом в селе, платят НДС в размере 20%, приобретая стройматериалы. Городские жители, покупая квартиры, этого не делают. Никто из тех, кто купил квартиру за 40 тыс. евро, не знает, что государство предоставило им налоговые льготы на сумму 8 тыс. евро. Еще одна льгота – 8% на сахар. Разве это продукт первой необходимости? Наоборот, врачи говорят, что мы и так потребляем сахара в два раза выше нормы. На эти льготы государство тратит 100-120 млн леев в год».

По словам Ионицэ, в 2011 году налоговые льготы составили около половины государственного бюджета, в 2015 году – 62%, а за 10 лет, когда государство предоставляло налоговые льготы, убытки составили 145 млрд леев.

«Мы не просим отменить налоговые льготы. Мы просим, чтобы при принятии бюджета прилагался их список. В 2019 году они составят 23 млрд леев или 60% доходов государственного бюджета. За 10 лет доходы в национальный публичный бюджет составили 275 млрд

леев, а расходы – 296 млрд. Появилась дыра в 21 млрд леев, которую закрыли грантами, продажей государственной собственности. При этом налоговые льготы в семь раз превышают суммы, необходимые для покрытия бюджетного дефицита», – отметил Ионицэ.

По его мнению, налоговые льготы равны сумме бюджета социального страхования. Молдова должна знать, куда идут эти деньги.

МЕНЬШЕ ДОХОДОВ В БЮДЖЕТ ОТ ПОДОХОДНОГО НАЛОГА И ДОЛГОВ

В отчете Счетной палаты говорится, что в 2019 году поступления от подоходного налога снизились на 38,7 млн леев. Из общей суммы долгов перед национальным публичным бюджетом на долю основных платежей пришлось 57,5%, а 42,5% – это пени и штрафы, наложенные на налогоплательщиков Государственной налоговой службой. Из долга перед государственным бюджетом 425,8 млн леев или 53% – это основные платежи, а остальное – пени и штрафы.

По данным ГНС, по состоянию на конец 2019 года долг налогоплательщиков перед национальным публичным бюджетом составил 1,3 млрд леев, из которых долг перед госбюджетом – 802,2 млн леев.

Счетная палата отметила, что ГНС допустила необоснованное исключение из налогового учета задолженностей некоторых налогоплательщиков в размере 8,4 млн леев, хотя они не были оплачены и снижены из задолженностей другими законными методами. Отмечено также допущение работниками ГНС ошибок/недостатков при установлении возможных сумм налогового стимулирования, что обусловило впоследствии аннулирование предельного периода, установленного для штрафов и пени за задержку в размере 2,1 млн леев, которые не ГНС не отразила на результатах применения

инструментов по амнистии. Наличие ряда слабых внутренних контрольных мероприятий в целях предотвращения ошибок в рамках некоторых процессов по учету и отчетности налоговых обязательств обусловило и привело к допущению ошибок.

Отсутствие внутренней методологической базы относительно отражения в отчетности задолженностей неплатежеспособных налогоплательщиков привело к тому, что ГНС не включило и не отчиталось о сумме 6733,6 млн леев в качестве «задолженности».

Анализ долгов перед государственным бюджетом по видам доходов показал, что преобладающую часть – 44,7% (358,2 млн леев) составляют налоговые долги по НДС, образованные от подоходного налога на предпринимательскую деятельность – 16,6% (133,3 млн леев), подоходный налог на источник платежа – 4,2% (33,9 млн леев).

Из общей суммы 12,4 млрд леев налоговых обязательств перед государственным бюджетом, внесенных в специальный учет, наибольшая доля – 6,7 млрд леев или 56% приходится на долги налогоплательщиков, находящихся в процессе неплатежеспособности или упрощенной процедуры банкротства.

«Это высокий уровень задолженностей налогоплательщиков, который по состоянию на 31.12.2019 составил 802,2 млн леев, хотя ГНС отчитывается о снижении задолженностей на 341,1 млн леев по сравнению с остатком, зарегистрированным на конец 2018 года. Аудит отмечает, что это снижение обусловлено снятием задолженностей из основного учета и записи задолженностей/долгов по налоговому обязательству на специальном учете, которые являются невозмещаемыми или с низким уровнем возмещения, представляя собой убытки государственного бюджета. Анализ данных показал, что за последние два года объем задолженностей по налоговому обязательству на специальном учете постоянно растет, что благоприятствует снижению задолженностей по обязательствам на основном учете ГНС. Таким образом, отмечается, что если в 2019 году задолженности на общем учете снизились на 341,1 млн леев, то на специальном учете они выросли на 541,0 млн леев», – говорится в отчете Счетной палаты.

Виктор УРСУ

НБМ и Европейский центральный банк подписали меморандум-соглашение в области банковского надзора

Об этом сообщил Нацбанк Молдовы (НБМ), уточнив, что этот документ вступил в силу 22 сентября и предусматривает сотрудничество сторон и обеспечение эффективного обмена информацией в области банковского надзора.

В Нацбанке подчеркивают, что такое сотрудничество необходимо для обеспечения целостности, стабильности и эффективности учреждений, контролируемых как НБМ, так и Европейским центральным банком (ЕЦБ).

«Подписание меморандума-соглашения с ЕЦБ является значительным достижением, направленным на усиление потенциала банковского надзора НБМ, а также убедительным подтверждением реализации общих целей, установленных нашей страной и Евросоюзом в Соглашении об ассоциации между Молдовой и ЕС. Таким образом, НБМ продолжает процесс реформирования банковского сектора в нашей стране, последовательно применяя лучшие европейские и международные практики», – заявили в Нацбанке.

Там уточнили, что заключение упомянутого меморандума-соглашения с ЕЦБ стало возможным после того, как в 2018 г. европейский банковский орган положительно оценил режим конфиденциальности, применяемый Молдовой в области банковского надзора, который облегчает обмен информацией между НБМ и органами банковского надзора ЕС.

Европейский центральный банк является финансовым учреждением Евросоюза и его основная цель – поддерживать стабильность цен. С ноября 2014 г. ЕЦБ также несет ответственность за прямой надзор за значительными кредитными учреждениями в еврозоне, состоящими из стран Евросоюза, валютой которых является евро. Таким образом, ЕЦБ наблюдает за деятельностью кредитных организаций еврозоны, которые имеют филиалы или отделения в других странах (включая Молдову), или чьи головные учреждения расположены в других странах. Сотрудничество в этом контексте между ЕЦБ и органами банковского надзора этих стран соответствует общим целям эффективного и безопасного надзора.

«Молдовагаз»: Внедрение Третьего энергопакета ЕС в Молдове приведет к изменению правил для всех, и прежнего рынка газа в стране уже не будет

Об этом заявил председатель Правления «Молдовагаз» Вадим Чебан в ходе проведенного в режиме онлайн совещания, в котором приняли участие члены Правления молдо-российской компании, главы многих управлений, а также директора 12 газораспределительных и газотранспортных компаний.

Как сообщила пресс-служба предприятия, одной из тем обсуждения стало внедрение Третьего энергетического пакета ЕС в Молдове. Среди прочего, это предусматривает юридическую и финансовую самостоятельность газотранспортного предприятия «Молдоваатрансгаз».

«Правила меняются для всех, прежнего рынка газа уже не будет. Нам предстоит конкурентная борьба, и мы должны справиться с этой ситуацией», – отметил Вадим Чебан.

Ранее он отмечал, что в настоящее время идет активная реорганизация Группы компаний «Молдовагаз», и до конца 2020 г. будет создан независимый оператор транспортировки природного газа «Молдоваатрансгаз». Вместо 12 предприятий по распределению природного газа до конца года планируется создать одно. Новая организационная структура «Молдовагаз» предусматривает, что будет одно предприятие по транспортировке газа, одна компания по дистрибуции газа, одно предприятие по поставке газа конечным потребителям, будет предприятие, занимающееся вспомогательной деятельностью и т. д. Обеспечение операционной и юридической независимости оператора транспортной системы природного газа предусмотрено Третьим энергетическим пакетом Евросоюза, который должен быть внедрен в Молдове до 31 декабря текущего года.

НАРЭ утвердило снижение регулируемой цены на электроэнергию, поставляемую компанией Energocom, на 15 банов – до 1 лея 20 банов за 1 кВт • час

Такое решение принял 25 сентября Админсовет Национального агентства по регулированию (НАРЭ) в энергетике по запросу поставщика, после того как образовался профицит тарифа, который необходимо вернуть в энергетический сектор.

При этом не сообщается, повлияет ли это снижение в дальнейшем на цену, которую платят конечные потребители. Решение вступит в силу после публикации в Monitorul Oficial.

Следует отметить, что ранее регулируемую цену на электроэнергию, поставляемую центральным поставщиком электроэнергии – компанией Energocom, сократили на 23 бана (-14,6%) – до 135 банов за 1 кВт • ч (без НДС). Соответствующее решение Национального агентства по регулированию в энергетике приняло в середине мая.

В НАРЭ отмечают, что Energocom, как центральный поставщик электроэнергии, поставляет на оптовый рынок электроэнергию, производимую соответствующими электростанциями, которые производят ее из возобновляемых источников энергии, а также электроэнергию, производимую городскими районными теплоцентралями. Общий объем электроэнергии, поставляемой Energocom, как центральным поставщиком электроэнергии, составляет менее 20% от общего объема электроэнергии, продаваемой на оптовом рынке электроэнергии. Регулируемая цена на электроэнергию, поставляемую центральным поставщиком электроэнергии, является лишь одним из компонентов, на основе которого рассчитывается цена для конечных потребителей, и оказывает незначительное влияние.

InfoMarket